ATILIM

Kurucusu: İ.Bilen Yıl: 13 Sayı: 24 (190)

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi organı 15 Aralık 1986

Bütün ülkelerin proleterleri birleşiniz!

DEMOKRATİK TÜRKİYE
DAHA GÜÇLÜ TKP !

TKP MK POLİTİK BÜROSUNUN AÇIKLAMASI

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Politik Bürosu'nun son oturumunda, TKP, Ulusal Konferans kararı ışığında, tezlerin tartışılmasının olumlu sonuçlarından hareket ederek, tezlerin temel hatlarıyla TKP Ulusal Konferansında onaylanmasından sonra da bu tartışmanın kesilmemesini kararlaştırmıştır. Şimdi esas olarak, bu belgelerin diğer sol ve demokratik güçlerle, emekçi yığınlarla tartışılması parti örgütlerinin önünde ödev olarak durmaktadır. Bu tartışma sürecinde ortaya çıkacak yeni görüşler parti örgütlerinde ele alınacak ve parti merkez organlarında yansıtılacaktır. Tezlerle ilgili tartışma önümüzdeki MK Plenumunda sonuçlandırılacaktır. Bu tartışmanın sonuçları partimizin 6. Kongreye hazırlık platformunu oluşturacak, bu temelde Kongre partinin program ve tüzüğünde gereken değişiklikleri gerçekleştirecektir.

12 Aralık 1986
Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi
Politik Bürosu

HALKIN SAVAŞININ KARARLI SAVUNUCUSU

"İnsanlık bugün en çok korkudan ve yoksulluktan kurtulma özgürlüğüne gereksinim duymaktadır." İnsan Hakları Derneği Genel Başkanı Nevzat Helvacı, İnsan Hakları Günü'nde düzenlediği basın toplantısında böyle diyor. Gerçekten de en başta nükleer bir savaş korkusu bütün insanlığın yaşamını derinden etkiliyor. Kapitalist ülkelerde milyonlarca emekçi geleceğe güvenle bakamıyor. İşsiz kalma, çocuklarını gönlünce yetiştirememe korkusu insanlara yaşamı cehennem ediyor. Türkiye'de bunlara bir de polis korkusu, fişlenme korkusu ekleniyor. İnsanlar korkmadan konuşamaz durumdadır.

Bütün bu korkulardan ve yoksulluktan kurtulmak ancak mücadele ile, bunlara karşı mücadele etme özgürlüğünü kazanmakla olanaklı olacaktır. Korkunun panzehiri demokrasidir. Milyonların özgürce seslerini yükseletebileceği bir demokrasi, her türlü korkudan kurtulabilmenin ilk önkoşulu olacaktır.

Partimiz bütün bunları dikkate alarak barış ve demokrasi için mücadele ediyor ve bugünkü rejime karşı gerçekçi bir ekonomik ve sosyal alternatifi olmayan bir muhalefetin halkın özlemlerine yanıt veremeyeceğini söylüyor.

TKP'nin alternatif program önerileri bugünkü durumdan gerçekçi ve demokratik bir çıkış yolunu gösteriyor. Bu öneriler etki gücüne sahip önerilerdir. Çünkü bu programlarda yer alan öneriler, Amerikan emperyalizminin ve diktatörlük rejiminin başımıza açtığı belalardan zarar gören herkesin nesnel çıkarlarıyla tam bir uyum içindedir. O nedenle bu belalar defedilinciye kadar bu öneriler etkili olacak ve giderek daha geniş çevrelerin ilgi alanına girecektir. *Arkası 11. sayfada*

TÜRK-İŞ KONGRESİ ÖNCESİNDE

Ülkemizin en büyük sendikal konfederasyonu Türk-İş'in 14. Genel Kurulu, 22-28 Aralık günlerinde Ankara'da toplanıyor. Kongereye, bağlı sendikaları temsilen yaklaşık 400 delegenin katılması bekleniyor.

Kongre sendikal hareketin önündeki görevlere ilişkin ne gibi tartışmalara sahne olacak? Bundan sonraki mücadeleye ışık tutacak ne gibi kararlar alacak? Bu kararları yaşama geçirmek üzere nasıl bir yönetimi işbaşına getirecek?

Bütün bunlar, yalnızca rejimin ve patronların ağır saldırıları altında bunalmış, mücadeleci bir sendikal önderliğin ihtiyacını derinden hisseden Türk-iş üyelerini, öteki işçi ve emekçileri değil, sendikaların toplumda demokrasiden yana ağırlıklı bir rol oynamalarını arzu eden tüm politik güçleri de yakından ilgilendiriyor.

Bağlı sendikaların kongrelerini tamamlamış olduğu bu noktada, dikkatler artık, delege dağılımının yönetime nasıl yansıyacağı, bu saatten sonra ne tür işbirliklerinin geliştirilebileceği üzerinde toplanıyor. Burada hemen şu söylenmelidir: Elbette, kongre sonucunda Türk-İş yönetiminin nasıl bir bileşime kavuşacağı çok önemlidir. Ancak bunu tek belirleyici etmen olarak görmek, dün de yanlıştı, bundan sonra da yanlış olur.

Bizzat Türk-İş'in gösterdiği gelişme bunu doğruluyor. Diktatörlük rejiminin, onun sendikal hareket içindeki ajan ve işbirlikçilerinin istedikleri gibi at oynattıkları koşullarda, Aralık 1983'teki 13. Kongreden çıkan yönetim altında bile, Türk-İş bir dizi eylem

Arkası 10. sayfada

KIBRIS BİR BARIŞ VE KARDEŞLİK ADASI OLMALIDIR

TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu, Kıbrıs Emekçi Halkının İlerici Partisi AKEL' in 16. Kongresi'nde yaptığı konuşmayı bu sözlerle bitirdi. Kongre delegelerinin büyük bir coşkuyla karşıladıkları bu konuşmasında Kutlu yoldaş, şöyle dedi:

"Gösterdiğiniz sevgi, Rum ve Türk toplumları arasındaki yıkılmaz dostluğu ifade ediyor. Bu dostluğu kimse, kurşunlarla bombalarla toprağa gömemez. Michaulis ve Kavazoğlu gönlümüzde yaşıyor."

AKEL MK Genel Sekreteri Ezekias Papaiayannu yoldaşın konuşmasını büyük bir ilgi ile dinlediğini belirten Kutlu yoldaş, Reykjavik'te yapılan Sovyet-Amerikan doruk toplantısı üzerinde durdu. Şöyle dedi: "Eğer bu görüşmede Amerikan tarafı 'yıldızlar savaşı' projesinde ve dünya egemenliği gibi ham hayallerde ısrar etmeseydi, ölüm fabrikatörlerinin değil, dünya halklarının seslerine kulak verseydi, şimdi gezegenimiz üzerinde yepyeni bir durum ortaya çıkacaktı." TKP'nin zirvedeki Sovyet tutumuna yüksek bir değer biçtiğini belirten Kutlu yoldaş, şunu vurguladı: "Partimiz nükleer silahsız bir dünya ve Amerikan nükleer silahlarından arındırılmış bir Türkiye için her çabada aktif yer alıyor, alacaktır."

Yunanistan Komünist Partisi MK Genel Sekreteri H. Florakis'in dikkati çektiği bir konuda, TKP'nin bölgedeki tüm ilerici güçlerin birlikli hareketinin daha da güçlendirilmesi gerektiği saptamasını desteklediğini belirten Kutlu yoldaş, konuşmasını şu sözlerle sürdürdü:

"Türkiye ve Kıbrıs, ABD emperyalizminin yeni globalizm politikasının en önemli hedeflerinden biri olan Ortadoğu'ya açılan bir bölgede yer alıyorlar. ABD yönetiminin bölgemizle ilgili politikasını artan ölçüde dünya çapındaki çatışma politikasına bağlama çabalarına tanık oluyoruz. ABD'nin Libya'ya saldırısından sonra son zamanlarda komşumuz Suriye'ye yönelik saldırı tehditlerini artırması, İran-Irak savaşının sürmesi için her türlü çabayı göstermesi, Israil'e NATO bağlaşığı statüsünün verilmesi girişimleri, bölgede İsrail ile birlikte Filistin ve Arap halklarına karşı yürüttüğü devlet terörizmi politikası ve bu arada Kıbrıs sorununun çözümünü engellemesi, Türkiye ve Kıbrıs halkları için alarm niteliğindeki gelişmelerdir."

Arkası 2. sayfada

AKEL MK Genel Sekreteri E.Papaiyannu'nun Açış Konuşması'ndan:

"...Türkiye halkının cuntanın üstü örtülü diktatörlüğüne karşı, tüm halkların özgürlük, demokrasi ve toplumsal ilerleme için savaşımını destekliyoruz.

"AKEL, uluslararası komünist ve işçi hareketinin sağlıklı ve vazgeçilmez ilkeler olan Marksizm-Leninizm ve proleter enternasyonalizmi temelindeki birliğinin ardıcıl bir destekçisidir"

"...Türk hükümetinin BM Kararlarını ve dünya kamuoyunu hor görmesi, yalnız ve yalnızca Amerikalı, İngiliz ve Batı Alman bağlaşıklarınca teşvik edilmesi ve desteklenmesiyle açıklanabilir.

"Türkiye'nin Amerikalı, İngiliz ve NATO'lu bağlaşıkları Kıbrıs'a büyük bir stratejik önem veriyorlar. Onların Doğu Akdeniz ve Ortadoğu' daki çıkarlarının bekçisi Türkiye'nin elindeki bir Kıbrıs onlar için güvenilir bir kaledir."

"...Kıbrıs sorununun Kıbrıs halkının istediği biçimde çözümü, gerçekten bağımsız, federal, birleşik, bağlantısız ve askersizleştirilmiş bir Kıbrıstır. Bu, Türk işgal birliklerinden ve öteki ordulardan arındırılmış, göçmensiz, mültecisiz, kayıp insansız bir Kıbrıs'tır. Bu, tüm Kıbrıs halkı için demokratik ve insan haklarının tümüyle garanti altına alındığı bir Kıbrıs'tır. Bu, güvenilir uluslararası garantilere sahip, tek taraflı müdahalelere olanak tanımayan bir çözümdür."

"...Kıbrıs'ı bu çıkmazdan kurtarabilmek için biz, 1977 ve 1979 doruk toplantılarında, 1981-82 toplumlararası görüşmelerinde ve uzlaşma görüşmelerinde varılan mutabakatlara dayanılmasını öneriyoruz. Şimdiye kadar tartışılmamış ve görüş birliğine varılmamış ne kadar konu varsa, BM Genel Sekreteri' nin yardımıyla yapılan görüşmelerin konusu olmalıdır. Tartışılmamış konuların partimiz tarafından çok önemli olarak görülen birlikler, göçmenler, uluslararası garantiler gibi, sorunun uluslararası yanıyla ilgili son derece temel ve önemli konuları içermesi nedeniyle, bunların çözülmesini tartışacak BM gözetiminde uluslararası bir konferans toplanmalıdır. Bu konferansın çalışmaları sorunun iç yanlarıyla ilgili çok önemli konuların tartışılmasına paralel olarak gerçekleşmelidir, çünkü sorunun iç ve uluslararası yanları sıkı sıkıya birbiriyle bağlıdır."

MK Raporu'ndan:

AKEL'in 16. kongre için hazırladığı ve kongre öncesinde tüm parti örgütlerinde tartışılan MK Raporu'nda "Kıbrıslı Türklere karşı yeni bir politika gereklidir" başlıklı bir bölüm yer alıyor. Raporun bu bölümünde, bu politika, şu sözlerle tanımlanıyor:

"Bu, iki toplum arasında karşılıklı güven ortamının kurulmasını sağlayacak bir politika olmalıdır. Bu, nefret, bölünme ve ayrılık duvarlarını yıkacak, sürekli olarak dostluğu ve karşılıklı anlayışı örecek bir politika olmalıdır. Bu, her iki taraftaki şovenizme karşı çıkan, Kıbrıslı Rumlarla Kıbrıslı Türkleri ortak anayurtlarında ortak düşmanları olan emperyalizme ve Türk yayılmacılığına karsı durmada ortak görüşler geliştirmelerini sağlayan bir politika olmalıdır. Bu, geçmişte yapılan hataların karşılıklı olarak kabul edilmesine, ve geleceğe kendine güven, karşılıklı anlayış ve inançla bakan ortak çabalara dayalı bir politika olmalıdır. Bu, yalnızca amaçların ilan edilmesiyle yetinmeyen, yakınlaşmayı sağlayacak somut önlemleri içeren bir politika olmalıdır. Bu, Kıbrıslı Türklerle, özellikle emekçilerle, onları ezen ve sömürenler arasındaki farkı gösteren bir politika olmalıdır."

Kıbrıs bir barış ve kardeşlik adası olmalıdır

Başı sayfa 1'de

"Böyle bir ortamda, TKP'ye göre, Kıbrıs sorununun çözüme kavuşturulması yakıcı bir önem taşıyor. Biz Kıbrıslıların bağımsız, bağlantısız, egemen, toprak bütünlüğü olan, tüm yabancı üslerden ve, Türk askerleri de dahil, tüm yabancı askerlerden arındırılmış bir Kıbrıs istemini destekliyoruz. TKP'ye göre Türkiye, Kıbrıs Türk toplumunun içişlerine karışmamalı, bu topluma gericilik ihracına izin vermemeli, toplumlararası görüşmeler yolunu desteklemelidir. Kıbrıs'ın devlet yapısına ilişkin kararları Türk ve Rum Kıbrıslılar, barışçı görüşmeler yoluyla, hiçbir dış karışma olmaksızın egemence kendileri vermelidir. Partimiz, her iki toplumun sendikaları, öteki yığın örgütleri, barışseverleri ve gazetecileri arasında başlatılan yakınlaşma çabalarını destekliyor. Bu çabaları, iki toplum içinde birbirinin meşru çıkarlarına ve güvenliğine saygıyı geliştirici bir etmen olarak görüyor."

"Bugüne kadarki gelişmeler, Kıbrıs sorununun ancak BM çerçevesi içinde ve onun kararları temelinde çözülebileceğini gösterdi. TKP, BM Genel Sekreterinin çözüm için girişimlerini destekliyor. Sovyetler Birliği' nin getirdiği, Kıbrıs sorununun çözümü için BM gözetiminde temsili bir uluslararası konferans toplanması önerisini gerçekçi buluyor. Eğer bugüne kadar varolan garantiler sistemi etkin olsaydı, açıktır ki, ne Yunanistan'daki cunta 1974 Sampson darbesini örgütleyebilirdi, ne de Türkiye adaya asker gönderebilirdi. Ve yine bugüne kadar varolan garantiler sistemi Kıbrıs'a yönelik dış karışmaları gerçekten önlüyor olsaydı, toplumlararası görüşmeler şimdiye kadar çoktan sonuç verirdi. Biz, böylesi bir konferansın Kıbrıslıların iç sorunlarını çözmeleri için gerekli dış ortamın yaratılmasına hizmet edeceği görüşündeyiz. Ama böylesi bir uluslararası konferans, aynı zamanda, Kıbrıs sorunu bahane edilerek, Türkiye ve Kıbrıs'ın ABD'nin ve NATO'nun bölgeye yönelik serüvenlerine sürüklenmelerini önlemeye de yardımcı olabilir."

Konuşmasında Türkiye'deki üslerle birlikte Kıbrıs'daki üslerin bölge ülkelerine karşı hazırlandığına dikkat çeken Kutlu yoldaş, daha sonra TKP'nin 1986 Ulusal Konferans çalışmaları üzerinde durdu. Kıbrıs emekçilerinin çıkarları için en önde savaşan AKEL'in her zaman TKP ile, Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışmayı ön planda tuttuğunu belirtti.

Tercüman halkımızdan neyi gizlemeye çalışıyor?

Ünlü Yunanlı besteci Teodorakis'in İstanbul'daki konserleriyle Türkiye ve Yunanistan halkları arasındaki dostluk köprüsünün yeni ve güçlü bir ayak kazandığı günlerde, Kıbrıs'ta AKEL'in 16. Kongresi toplanıyor, bu kongreyi bir konuşma ile selamlayan TKP MK Genel Sekreteri ile onu ayakta, sevgi gösterileriyle alkışlayan Kıbrıslılar da Türkiye ve Kıbrıs halkları arasındaki dostluk köprüsünün yeni bir ayağını kuruyorlardı.

Bu durum, Kıbrıs'ın ve Türkiye'nin düşmanlarının sıralarına korku saldı. Bu dostluk köprüleri daha da güçlenir, bölgedeki halkların antiemperyalist dayanışması yeni bir boyut kazanırsa, zenginlikleri halklararası anlaşmazlık ve düşmanlıkların sürmesi üzerinde yükselenler ne yaparlar?

Tercüman gazetesinin kin dolu manşetlerle Kutlu yoldaşın konuşmasını alelacele çarpıtmaya, partimizi karalamaya çalışması işte bu korkunun ifadesidir.

Diyorlar ki, "TKP Türk askerlerinin Kıbrıs'tan çekilmesini istiyor." Evet, doğrudur. Bir kere şimdiye kadar askerlerin orada bulunması, sorunun çözümünü sağladı mı? Ayrıca Türk askerlerinin Kıbrıs'ta bulunması, ülkemizin dünyada haklı olarak "işgalci devlet" diye damgalanmasını getiriyor. Sonra Kıbrıs'a Kıbrıs Türklerini korumak için gönderildiğini iddia edilen askeri birlikler bugün artan ölçüde Kıbrıslı Türkleri sindirmek, onlara karşı baskı uygulamak için kullanılmıyor mu?

Kıbrıs'taki Türk askerlerinin adadan çekilmesiyle Kıbrıs sorununun çözülmesi arasında doğrudan bir bağ vardır. Ama TKP yalnızca Türk askerlerinin Kıbrıs'tan çekilmesiyle Kıbrıs sorununun kendiliğinden çözüleceğini öne sürmüyor. Kıbrıs sorununun çözümünü engelleyen bunun dışında birçok önemli etmen vardır. Emperyalizmin, NATO'nun Kıbrıs'a müdahalesi önlenmeden, Kıbrıs sorunu çözülemez. Türk-Rum, tüm Kıbrıslıların varlığını tehdit eden ve ABD tarafından kullanılmakta olan yabancı üsler kaldırılmalı ve adadaki tüm yabancı askerler çekilmelidir. Kıbrıs sorununda birçok taraf vardır. Sorunun asıl çözüm yolu, ilgili bütün tarafların bu soruna her türlü askersel ve dayatmacı yaklaşımı dışlayan yeni bir anlayışla yaklaşmasıyla açılacaktır.

Diyorlar ki, "TKP Türkiye'nin garantörlüğüne karşı çıkıyor." Bu, yalandır. TKP'nin görüşüne göre, NATO üyeleri olan Türkiye -Yunanistan-İngiltere üçlüsünün garantisini içeren eski sistem iflas etmiştir. Bunun işlemediği, olaylarla, gelişmelerle yeterince kanıtlanmıştır. Bizim garantörlükle ilgili görüşlerimiz, Kıbrıs sorunuyla ilgili Sovyet önerileriyle uyum içindedir. Yeni bir garantörlük sistemi kurulması ve hem Türkiye ile Yunanistan, hem de BM Güvenlik Konseyi'nin daimi ya da tüm üyeleri, aynı zamanda isteyen bazı bağlantısız ülkeler garantör

Arkası sayfa 11'de

SİA'nın feshedilmesi istemi günceldir

● B.GÜNER

Hükümetin ABD Savunma Bakan Yardımcısı Perle ile Türkiye ile ABD arasındaki SIA anlaşmasının yenilenmesi için anlaşmaya varması, barış yanlısı güçlerin sıralarında kaygılara yol açtı. Çok geniş güçler, bu anlaşmanın 5 yıl daha uzatılmasına karşı çıkıyorlar. Bu, ülkemiz açısından yeni bir durumdur.

Kuşkusuz ki, bu durumun ortaya çıkması bir raslantı değildir. Reykjavik'teki Sovyet-Amerikan zirvesinde dünyanın nükleer silahlardan arındırılmasının mümkün olduğunun ortaya çıkması; nükleer silahsızlanma karşısındaki en büyük engelin ABD'nin "yıldız savaşları" projesinde ısrar etmesi olduğunun görülmesi; nükleer ve uzay çağında NATO ülkelerinin güvenliklerinin Varşova Antlaşması Örgütü üyesi ülkelerin güvenlikleriyle sıkı sıkıya bağlı bulunduğunun daha açık görülmesi; İran'a silah satışları yapan ABD'nin kendi bencil çıkarları için ne denli iki yüzlü davranabileceğinin tartışılmaz biçimde somutlanması; ABD'nin Türkiye'ye yeni füze koyma dayatmalarının sürmesi; Özal'ın bile "Ülkemiz dışındaki gruplar ve devletler bizi tahrik etmeye çalışıyor" diyerek ister istemez Türkiye'nin

Arkası 10. sayfada

Saldırgan Reagan, Nikaragua'dan elini çek

● A.YAMAN

7 Aralık 1986. Honduras'ın El Paraiso yöresindeki Amerikan üssünden 5 Amerikan bombardıman uçağı havalanıp Nikaragua'nın hava sahasına, ta içerilere dalıyor. Nikaragua'nın Nueva Segovia bölgesindeki Mura köyü ile Jinotega bölgesindeki Wivili kasabası sakinleri gökyüzünden gelen gürültünün istikametini anlamaya çalışırken, birden havadan bomba yağıyor: 7 ölü 15 ağır yaralı! 4 ile 11 yaşlarında iki çocuk hastanede can çekişiyor.

Maske sıyrılıyor. "Reagan doktrini"nin karanlık içyüzü, bu bombaların ölüm saçan alevlerinin ışığında aydınlanıyor, açık görülüyor: Halkların seçtiği, ama Washington'un işine gelmeyen meşru hükümetleri zorla devirmek için kullanılan katil çetelerinin açık ve gizli finanse edilmesinden, gizli ve açık eğitilmesinden, aynı amaca ulaşmak için ABD silahlı kuvvetlerinin doğrudan harekete geçirilmesine dek utanç dolu kanlı bir yol geçmiş bulunuyor bu saldırgan doktrin. Amerika'nın "ulusal çıkarları"nı tehdit eden "Sandinist tehlike" masalının, aslında Honduras'ın bir yandan fiili işgaline, öte yandan Nikaragua'ya karşı bir atlama tahtası yapılmasına yönelik Pentagon planı üzerinde bir örtü olduğu daha iyi anlaşılıyor.

Amerikan CBS televizyonu: "Honduras'daki Amerikan ordu mensupları, Sandinistlere karşı savaşa doğrudan katılma emri almışlardır", diyor. Honduras'daki ABD Büyükelçisi, "Amerikan helikopterleri Honduras birliklerini Nikaragua ile sınır bölgelere aktardı" diye demeç veriyor. "New York Times" gazetesi, Nikaragua açıklarındaki Amerikan donanmasına yeni gemiler dahil edildiğini yazıyor. Bütün bunlar artık açık saldırı yönünde somut adımlardır. İran iflasından dikkatleri başka yönlere çekmek için Reagan, Nikaragua'ya karşı 'ilan edilmemiş' savaşı açık saldırıya dönüştürme yoluna gidebilir.

Nikaragua hükümeti olayı protesto etmekle kalmayıp, BMÖ ve Kontadora grubu ülkelerinden temsilcilerin sınırdaki gerginliğin giderilmesi için önlemleri belirlemek üzere özel bir heyet oluşturmasını önerdi. Nikaragua halkının önderi D.Ortega "halkımız egemenliğini, özgürlüğünü ve bağımsızlığını Amerikan emperyalizmine ve onun beslemesi teröristlere asla çiğnetmeyecektir" dedi.

Nikaragua halkı bu savaşımında yalnız değildir. Tüm ilerici insanlık yiğit Nikaragua halkının haklı davasını desteklemektedir. Ama yine de, artan tehlike karşısında, yeryüzünün en kanlı diktatörlerinden Somoza'yı devirip özgürlüğüne kavuşan Nikaragua halkının şimdi bu özgürlüğünü savunmada her zamankinden çok güçlü bir dayanışmaya ihtiyacı vardır. Halkımızın kalbi, yiğit özgürlük savaşçılarının yanındadır. TKP, "Yaşasın yiğit Nikaragua halkı!", "Kahrolsun ABD emperyalizmi!" belgisini yürekten yükseltiyor.

kısa haberler...

■ Varşova Antlaşması Örgütü Avrupa'daki silahlı kuvvetlerde ve geleneksel silahlarda indirime gidilmesi için NATO ile temasa geçme girişimlerinde bulundu. VAÖ Başkomutanı Mareşal V.Kulikov, NATO Başkomutanı General B.Rogers'a bir mektup göndererek görüşme önerisinde bulundu. Rogers, ABD NATO Temsilciliğinden, Kulikov'un çağrısının NATO ülkelerine iletilmesini ve görüşlerinin alınmasını istedi.

■ İsrail, işgal bölgelerinde halkın, özellikle Filistinlilerin protesto eylemlerini kanla bastırmaya çalışıyor. Israil, son haftalardaki bu bastırma harekatları sırasında 4 gencin ve 1 çocuğun kanına girerken, Lübnan'ın Kuzeyinde bir Filistin kampına düzenlediği hava saldırısıyla 15 kişinin daha ölümüne yol açtı. BM Güvenlik Konseyi sivil halka karşı kanlı terörü kınadı. Tasarıya 14 üye ülke 'evet' oyu verirken yalnız ABD çekimser kaldı.

■ İran Halkının Fedaileri (Çoğunluk) Örgütü MK'nin açıklamasına göre, tam bir toplama kampına çevrilen Evin cezaevinde politik tutuklular, Kasım ayı ortalarında yürürlüğe konan tam tecrit yönetmeliğini ve insanlık dışı işkenceleri protesto etmek amacıyla açlık grevi düzenlediler. Açıklamada, politik tutukluların dış dünyadan tamamen yalıtlanması ve resmi verilere göre bile 20 bin güvenlik ve polis görevlisinin katıldığı operasyonlarla binlerce insanın tutuklanması, yeni bir insan avı ve idam dalgasının işaretleri olarak niteleniyor.

SALT-2'ye uyulmalıdır

● Ahmet ALAN

11 Aralık 1986'da ABD Savunma Bakanı C.Weinberger, Ocak 1987'de ABD silahlı kuvvetlerine yeni bir B-52 bombardıman uçağının daha dahil edileceğini açıkladı. Böylece 12 kanatlı rokelle donatılmış B-52'lerin sayısı 132'ye çıkmış olacak. 12 Aralık'ta 'Trident' tipi yeni bir atom denizaltısı kızaktan denize indirildi. Aralık ayı başında da 10 roket taşıyabilen başka bir denizaltı donanmaya alındı.

Bütün bunlar B.Amerika'nın daha 131. B-52'yi ordusuna dahil etmekle stratejik silahların sınırlandırılması konusundaki SALT-2 Antlaşmasının sınırlarını aşmasına karşı dünya çapında sert tepkilerin yükseldiği ve Sovyetler Birliği'nin bu olumsuz tehlikeli tutumuna karşın ABD'ye kararını gözden geçirme fırsatı tanımak için SALT-1 ve 2'nin sınırlarını şimdilik aşmama kararı aldığı bir ortamda oldu.

İnsanlığın geleceğini en yakından ilgilendiren, barışın temelini oluşturan stratejik güçler dengesinin korunmasını sağlayan anlaşmalar sistemi, bunun devletler hukukuna dayalı somut belgeleri ABD tarafından torpillenmiş bulunuyor. Sovyet hükümetinin açıklamasında da belirtildiği gibi, bu adım "büyük bir provakasyondur, uluslararası gerginlikleri yumaşatma eğilimini durdurma denemesidir. Bu adım, atomsuz dünyaya yolu açabilecek tarihsel Reykjavik fırsatına saldırılar zincirinin mantıksal bir halkasıdır. "Bu adımıyla Washington yönetimi iki ülke arasındaki dengeyi bozup askersel üstünlük sağlamak istemektedir. Reagan ve ardındaki askersel-sanayi kompleksi, sınırsız ve engelsiz bir nükleer silahlanma yarışının önündeki etkin barajı kaldırması, 'Yıldızlar Savaşı' projesi çerçevesinde yeni tür silahlar üretmek için ardarda atom denemelerini sürdürmesi hep bu amaca yöneliktir.

Oysa atom çağında bu tehlikeli bir hayaldir.

Sovyetler Birliği bugünkü Amerikan yönetiminin sorumsuz tutumuyla yolaçtığı tehlikeli gelişmeyi durdurmanın yine de olanaklı olduğunu ve sözkonusu olanın tüm dünyanın geleceğine ilişkin son derece önemli bir konu olduğunu gözönüne alarak, anlaşmaları uygulayacağını açıklamakla, dünya halklarının önünde barış konusundaki kararlılığını ve iyi niyetini ortaya koydu. Ama Sovyetler Birliği'nin, ABD'nin her yeni tehlikeli adımı karşısında sınırsız tek taraflı ödünlere gidemeyeceğini, güvenliğini tehlikeye atamayacağını Sovyet hükümeti açıklamış bulunuyor.

Barışa sahip çıkmak tüm insanların, bütün devletlerin, herkesin görevidir. ABD'nin en yakın emperyalist müttefikleri bile SALT-2'ye uyulmasını istiyor. Türkiye Cumhuriyeti ise henüz bir tutum belirtmiş değildir. Demokrasi güçleri, muhalefet partileri, barışı sevenler, hükümetin tutumu ne olursa olsun susamaz, susmamalı. Çünkü militaristlerin karşısına hep birlikte çıkmadıkça dünyamızın geleceği tehlikelerden kurtulamayacaktır.

Demokratik Gençlik hareketinde daha ileri adımlar için!

U.Bulutlar/İstanbul

Bugün yüksek öğrenim gençliğinin sorunları öylesine birikmiştir ki, diktatörlük ne yaparsa yapsın gençlik yığınlarının haklı istemleri uğruna ileri atılmasına engel olamayacaktır. Son bir iki yıl içinde YÖK'e karşı yürütülen eylemlerin giderek daha geniş kesimlerin destek ve katılımı ile gerçekleştirilmesi bunu açıkça göstermektedir.

Yine de rejimin durumu kabul edeceğini, elini kolunu bağlayarak kenara çekileceğini beklemek yanılgı olur. Rejim öğrenci derneklerine üyeliği çeşitli biçimlerde engelleyerek geniş öğrenci kesimlerini örgütsüzlüğe itme; dernekleri amaçlarının dışında çalışan örgütleri gibi göstererek ileri kesimlerini gençliğin bütününden koparma; haklı istemleri için, toplumun meşru kabul ettiği yollardan yürütülen eylemleri, yasadışı eylemler gibi göstererek kamuoyunun desteğinden yoksun bırakma yönündeki çabalarından vazgeçmeyecektir. Dahası rejimin öğrenci gençlik arasındaki politik ya da başka farklılıkları kışkırtmak için her türlü yolu kullanabileceğini de hesaba katmak gerekir.

Deneyim, her girişimde, temel güç kaynağının birlik, örgütlülük, yığınsallık olduğunu gösteriyor. Geniş kesimlerin ortak, güncel, yakıcı istemlerini temel alan her eylem, yalnızca geniş öğrenci kesimlerinin değil toplumun geri kalan kesimlerinin de desteğini görüyor. Bunun somut örneği YÖK'ün 44. maddesinin değiştirilmesi için başlatılan girişimler olmuştur.

YÖK'ün 44. maddesinin değiştirilmesi için yürütülen eylemler, Sultanahmet eylemi, Ankara'ya yürüyüş, açlık grevleri, öğrenci gençlik hareketinin önüne yeni olanaklar sermiştir. Şimdi içinde bulunduğu durumdan ve geleceğinden kaygı duyan, öncekinden çok daha geniş öğrenci kitlesi harekete geçmek istiyor. Gençlik hareketine yeni yeni öğrenciler katılıyor.

Öğrenci gençlik hareketindeki bu gelişme ve hareketlenme eğilimi artık üzerinde daha da titizlikle durulması gereken bir dizi sorunu da karşımıza çıkaracaktır. Yüksek öğrenimdeki gençler, farklı sosyal-sınıfsal kökenli ailelerden geliyorlar. Kültürel, bölgesel, ulusal farklılıkları var. Farklı yetişme süreçlerinden geçerek üniversiteye gelmişler. Toplumdaki politik süreçlerden farklı düzeylerde etkileniyorlar. Bütün bunlar gözönüne alındığında, gençlik içinde sorunlara ve çözümlerine yaklaşımda farklı bakış açılarının ortaya çıkmasını doğal karşılamak gerekiyor. Gelişen gençlik hareketine katılan gençlerin tümünün yaşanan süreci aynı ölçüde, bütün yönleriyle görmelerini, kavramalarını beklemek yanlış olur.

Önemli olan gençliğin ileri kesimlerinin bu farklılıkların bilincinde olması, bu durumun bir zayıflık kaynağı haline dönüşmesine izin vermeyerek, tam tersine bunu hareketin bir güç kaynağı haline dönüştürecek yol ve yöntemleri bulabilmesidir.

Düşünceler bir günde oluşmuyor, bir günde de değiştirilemez. Karşı görüşlere saygılı, yapıcı, iknayı temel alan, dışlayıcı tutumlardan kaçınan bir tartışma havası yaratmak ve bunun istismar edilmesine hep birlikte karşı durmak önem kazanıyor. Özellikle, farklı düşünenlere "şucu ya da bucu" diye etiket yapıştırılmasından kaçınmak gerekiyor. Bu "sen ben" ayrılığı yaratır ve dostluk havasını zedeler.

İlke, en geniş öğrenci kesiminin yararına, pratik sonuçlara yönelik düşüncelerin üretilmesi, bu yönde çalışmalar yapılması olmalıdır. Öte yandan gençliğin politik bakımdan uyanan kesimlerinin her ihtiyacına doyurucu yanıtlar da getirilebilmelidir.

Harekete yeni katılan unsurlarla, deneyimli unsurların değişik yaklaşımlara sahip olmasını, gençlik içinde örgütlü mücadele sürdürmüş kesimlerin çalışma alışkanlıklarında farklı yönlerin ağır basmasını da doğal karşılamak gerekir. Burada önemli olan, bu farklılıkları; gençlik hareketine zenginlik ve güç katacak, birbirini tamamlayacak şekilde birleştirebilmektir.

Görüş farklılıkları kimi zaman eylem biçimleri gündeme geldiğinde de ortaya çıkabilir. Sorunların çözümüne toptancı, aceleci denebilecek yaklaşımlar getirilebilir. Buna karşın kimi yersiz kuruntularla, ataklığın, girişimciliğin "maceracılık" olarak nitelenmesi durumuyla da karşılaşabiliriz. Gençlik hareketinin daha da güçlenmesi için herkesin katkısına ihtiyacı vardır. Herkese yapabileceği işi bulmak, gençlik hareketinin yığınsallaşmasına ve güçlenmesine hizmet edecek hiçbir girişimin birbirinin karşısına çıkarılmasına izin vermemek gerekir. Somut duruma, somut koşullara göre, sonuç almaya yarayacak, en geniş öğrenci kesiminin o anda benimseyebileceği yöntemlerle, mücadelenin başarısı için hep birlikte davranılmalıdır.

Öğrenci gençliğin sorunlarını cesaretle gündeme getirmek, ortak istemleri öne çıkarmak, gençliğin demokratik temelde birliğinin güvencesi olacaktır. En geniş kesimleri ilgilendiren ortak istemler etrafında yapılan çalışmalar beraberinde kaynaşmayı, devrimci dostluğu da pekiştirecektir. Güven ortamını güçlendirecektir.

Bugünkü koşullarda, dernekler içinde kaynaşma, örgütlü hareketin daha geniş kesimleri kucaklaması için birlik içinde yürütülen aktif, enerjik çalışma, rejimin gençliğin ileri kesimlerini gençliğin bütününden koparmaya, kamuoyundan yalıtlamaya yönelik çabalarına karşı verilecek en etkili yanıt olacaktır.

Fransız öğrencilerinin başarısı

● G.BORA

Geçtiğimiz 15 gün içinde, tüm dünyanın dikkatini çeken olaylardan birisi, Fransa'daki öğrenci eylemleri oldu. İşbaşına geldiğinden beri, birbiri ardına yasalar ve kararnameler çıkararak emekçilerin özgürlüklerini kısıtlama, demokratik haklara saldırma, kamu sektörünü özelleştırme, seçim sistemini adaletsizleştirme gibi bir dizi gerici dönüşümü başlatan Chirac hükümetinin yüksek öğretimdeki fırsat eşitliğini daha da azaltıcı girişimi öğrencilerin aktif karşı koyuşu karşısında gerilemek zorunda kaldı. Üniversitelere giriş sistemini değiştırmeyi, harçları yükseltme yetkisini tek tek üniversite yönetimlerine bırakmayı, daha pahalı eğitim yapan yüksek öğretim kurumunun diplomasını da daha geçerli kılmayı amaçlayan yasa tasarısı yüzbinlerce öğrencinin aktif eylemleri sonucunda yasalaşamadı.

Öğrenciler, örgütlü ve koordine, disiplinli ve hedefi gözden kaybetmeyen eylemleriyle gerici hükümeti bir adım geri atmak zorunda bıraktılar. Tüm Fransa çapında, bütün yüksek öğretim kurumu ve lise öğrencileri, yaklaşık bir ay süren örgütlü bir eylem yürüttüler. Bütün yüksek okul ve liselerde komiteler kuruldu, ülke çapında merkezi koordinasyon oluşturuldu ve bir dizi eylem tırmandırıldı: Önce tek tek yüksek okul ve liselerde kısa süreli boykotlar ve benzeri eylemler yapıldı. 4 Aralık günü yapılacak ülke çapında eyleme hazırlık için, öğrenciler kendi okulları çevresinde kamuoyunu aydınlatıcı, onların desteğini sağlayıcı çalışmalar yaptılar. "Okulumuzu satıyoruz" diyerek çevreden eylem için para topladılar, okulların çevresindeki emekçilerden imza toplayıp bakanlıklara yolladılar. Öğretmen, işçi ve memur sendikaları da onları kısa süreli yerel grevlerle destekledi.

Ülke çapında eyleme bu şekilde adım adım hazırlanıldıktan sonra, başkent Paris'te yapılan eyleme bir milyon dolayında öğrenci katıldı. Bu eylemden sonra, bütün okullardan birer temsilcinin ve sendikaların temsilcilerinin katıldığı koordinasyon komitesi toplantısında, 10 Aralık günü ülke çapında genel boykot yapma kararı alındı. Fransa'nın en büyük sendikal konfederasyonu olan CGT bu eylemi destekleme kararı aldı ve aynı zamanda Chirac hükümetine başvurarak öğrencilerin karşı çıktığı yasa tasarısını geri çekmesini istedi.

Arkası 11. sayfada

Gazal'da işçi kıyımı

Halit Koç/İzmit

Koç Holding'e bağlı Gazal işyerinde bu yılın başından itibaren işçi kıyımları sürüyor.

Ilk olay 28.2.1986 tarihinde 19 işçinin işten atılması ile başladı. Gerekçe olarak "personel fazlası vardı, yeni personel ayarlaması yapıldı" denildi. Ikinci kıyım 25.8.1986 tarihinde geldi. Buz kez 95 işçi işten atıldı. Patron, basına "zarar ediyordum, bunun için işçi çıkarttım" şeklinde açıklama yaptı. Oysa gerçekte neden bu değildi. Nedenini anlamak için fabrikanın durumuna bir göz atalım.

Zarar ettiğini söyleyen Gazal fabrikası 1985-1986 ihracat döneminde yaptığı ihracat nedeniyle gümüş madalya almıştır. Patron bir yandan işçi çıkartırken, öte yandan az sayıda işçiyi kapasiteyi artırmaya zorlamaktadır. Bir örnek verirsek, 1976 yılında fabrikada 620 işçi çalışıyordu. Üç vardiya çalışan fabrikada günlük tüp üretimi 1800 adetti. 1986 yılında ise işçi sayısı 290'a düştü. Şimdi iki vardiya çalışılıyor, günlük tüp üretimi ise 2800 adet.

Gazal fabrikası kurulduğu günden bu yana bir kez olsun zarar etmemiştir. Özellikle 12 Eylül'den beri altın çağını yaşamaktadır.

Koç'un fabrikasındaki işçi kıyımı, MESS'in tüm metal işkolunda uyguladığı politikanın bir uzantısıdır. Gazal'da olduğu gibi işçi kıyımları zarar edildiği için değil, işçinin sırtından daha çok kâr etmek için, işçi ücretlerini daha da düşürmek için yapılmaktadır.

Rejimin oyunları sökmeyecek

Diyarbakır

Sizlere Dicle Kralkızı barajında çalışmakta olan işçiler adına yazıyorum.

Bir sabah işbaşı yaptığımızda camlara ve ilan tahtalarına bir duyurunun asılmış olduğunu gördük. Yaklaşıp baktığımızda şunu gördük:

"DUYURU

HER NE ŞEKİLDE OLURSA OLSUN ELE GEÇİRİLEN VE TEMAS SAĞLANAN UZUN NAMLULU VEYA AĞIR SİLAHLI KİŞİ VE KİŞİLER HAKKINDA:

1- BIR ÖRGÜTE MENSUP İSE 500.000 TL'na kadar

2- ÖRGÜTÜN YEREL SİYASİ VE ASKERİ KOMİTE ÜYESİ İSE 600.000 TL'na kadar

3- ÖRGÜTÜN BÖLGE KOMİTESİ ÜYESİ İSE 1.000.000 TL'na kadar

4- MERKEZ KOMİTESİ ÜYESİ İSE 2.000.000 TL'na kadar HABER GETİRENE ÖDÜL VERİLECEKTİR".

Biz Dicle Kralkızı barajında çalışmakta olan işçiler, uygulanan baskılar yetmezmiş gibi şimdi de böylesi duyurularla para karşılığı birbirimizi ispiyonlamaya zorlanıyoruz.

Zaten uzun zamandan beri maaşlarımızı alamıyoruz. Her an işten atılma, gözaltına alınıp götürülme, işkenceden geçirilme tehditiyle karşı karşıyayız. Iş saatini 7,5 saate düşürüp, ücretlerimizi yarı yarıya kestiler. Ama ne kadar maddi zorluklar içinde olursak olalım, hiçbir arkadaşımız, hiç kimseyi işkenceci faşistlere ihbar etmedi, etmeyecektir. Buralarda gözaltına alınan yurttaşlarımızın nasıl işkencelerden geçirildiğini çok iyi biliyoruz. Böylesi yöntemlerle bizi birbirimize karşı kullanmak isteyen Evren-Özal rejimi amacına ulaşamayacaktır.

1 Mayıs Mahallesi

G.Ö./İstanbul

Yeni adı Mustafa Kemal Mahallesi, ama eski adı 1 Mayıs Mahallesi olan gecekondu bölgesinde durum nedir?

Bilindiği gibi, mahallemiz 1976 ve 1977 yıllarında üç kez yıkılmasına karşın gecekondu halkı bu mücadeleden galip çıkmıştı. Şimdi ise mahallemizde, ikinci boğaz köprüsünün yapımı nedeniyle kamulaştırmaya gidildi. 300'e yakın evin yıkımı planlandı. Bu zamanda iki oda, banyolu bir gecekondu bile 2,5 milyona mal oluyor. Oysa bizim kamulaştırılan evlerimize gelişigüzel, yetersiz değer biçiliyor. Evleri yıkılana para karşılığı arsa veriyorlar, ancak arsanın yerini göstermiyorlar. Para yatırıldıktan sonra, arsanın, suyu, yolu olmayan yerlerde olduğu anlaşılıyor.

Daha iyi yerlerden arsa verilse bile, bu arsaya ev yapmak zor oluyor. Örneğin Mustafa Kemal Mahallesinden arsa alan bir akrabam buraya evini yapamıyor. Çünkü belediye izin vermiyor. Şart koşuyorlar "ANAP'a üye olursan evini yapmak için gerekli izni alabilirsin" diyorlar. Ama, akrabam böyle bir tehdit karşılığı üye olmamaya kararlı. Şimdi yapımına başlanan evin çatısı açık duruyor.

Evleri yıkılanlardan kiraya çıkmak isteyenler, yıkım için verilen parayı depozit olarak yatırmak zorunda kalıyorlar. Sonuçta yeni bir ev yapabilmek için ellerindeki o üç-beş kuruş da eriyip gidiyor.

Haber ve yazılarınızı aşağıdaki adrese gönderebilirsiniz. Mektuplarınızda kimliğinizi açığa vuran, gizli kalması gereken bilgilere yer vermemelisiniz! Yazışma adresimiz: BOX 16 367 S 103 27 Stockholm-İSVEÇ

İşyeri koşulları korkunç

Gül Eylem/İzmir

Ben 17 yaşında, bir konfeksiyon atölyesinde makinacı olarak çalışan bir genç kızım. Sabah 7.30'da servise biner, 8.15 te işbaşı yaparız. Ama işyerinden ancak saat 18'de ayrılabiliriz. Çalışma süresi boyunca makinadan başımızı dahi kaldıramayız. Kaldırdığımız zaman ustabaşılarının, adeta mahkum azarlar gibi sarfettikleri ahlakdışı sözleriyle karşılaşırız. Ayakçı olarak çalışanların durumu ise daha da içler acısıdır. Üç-beş makinaya bir ayakçı verilir, ayakçı arkadaşlarımız ne yapacaklarını şaşırırlar. Ayakçılara verilen ücret 28 bin lira, makinacılara verilen ise 40 bin liradır. Ustabaşının azarı, makinacıların bağırıp çağırması da işin cabasıdır. Yemekler dersen, çok az çıktığı gibi, sağlığa zararlı ve çoğu zaman bozuktur. Bu yüzden geçenlerde fabrikaca zehirlendik. Işçiler olaydan sonra, çok öfkeliydiler. Araya tatilin girmesi ve işçilerin işten atılma korkusu, olayı küllendirdi. Hastanedeki arkadaşlarımız ise birer serum takılıp bırakıldı. Olaya sözde savcılık elkoydu. Ağır durumda olan birkaç arkadaşın ifadesi alındı. Tabii ki, patronun baskısıyla işçiler davacı olmadılar. Üstelik basının gelmesine rağmen, olayın basına yansımasını da engellediler.

"Bir elin nesi var iki elin sesi var"

Elif Ezer/İzmir

Ben Meriç mahallesinde oturuyorum. Ne suyumuz akıyor, ne de yolumuz var. Kanalizasyon derseniz yarım yamalak bıraktılar. Yazın tozdan, kışın çamurdan giyeceklerimiz, ayakkabılarımız mahvoluyor. Bir kaşık su için yaptığımız tanker kavgaları da işin cabası.

Bu sorunlarımızın hiçbirinin çözülmediğini görünce, belediyeye yürümeye karar verdik. Aramızdan 50-60 kişilik bir grup belediyenin kapısına dayandı. Böyle bir kalabalık karşısında şaşkına dönen. Belediye Başkanı Cengiz Bulut, önce görüşmek istemedi. Ancak kalabalığın karşısında "sorunlarınızı en kısa sürede çözeceğiz" sözünü vermek zorunda kaldı. Hatta mahallelinin önünde telsizi çalıştırarak büyük şehir belediye başkanını, ESOT müdürünü aradı, en kısa zamanda mahallede inceleme yapacağını söyledi.

Daha sonra ise Belediye Başkanı birkaç gün üst üste mahalleye gelerek incelemelerde bulundu ve gitti. Henüz görünürde bir değişiklik olmasa da, biz mahalle sakinleri "bir elin nesi var, iki elin sesi var" atasözünün doğruluğunu kendi deneyimimizle anlamış olduk. Eyleme katılanlar, sayının daha yüksek olması durumunda sorunlarının daha iyi duyurulabileceği sonucuna vardılar. Sorunlarımızı minnetle, yalvararak değil, hakkımız olanı hep birlikte isteyerek çözmek düşüncesi şimdi mahallemizde hemen herkesçe benimseniyor.

kısa...kısa...kısa

■ NETAŞ işyerlerinde başlayan grev sürerken, Ulaştırma Bakanlığı, PTT eliyle grevi kırmaya çalışıyorlar. PTT Genel Müdürlüğü, telefon baş müdürlüklerine gönderdiği bir talimatla, grev nedeniyle yarım kalan telefon santrallerinin kurum elemanlarından oluşturulacak teknik ekiplerle tamamlanmasını istedi. Otomobil-İş Sendikası yetkilileri, bunun grev kırıcılığı anlamına geldiğini belirterek mahkemeye başvurdular.

■ Sakarya'nın merkeze bağlı 5 köy halkı, yıllardır ekip biçtikleri toprakların, "hazine arazisi" ilan edilerek ellerinden alınmak istendiğini belirterek direnişe geçtiler. "Hakkımızı alana kadar direneceğiz" diyen Sakaryalı köylüler, kararın geri alınmaması durumunda gerekirse köyleri tümüyle terkedeceklerini açıkladılar.

■ SHP Konya İl Başkanlığı, Konya'da NATO savaş uçakları için kurulması planlanan eğitim üssü ve atış poligonuna karşı il çapında tüm yurttaşların katılımına açık bir imza kampanyası başlattı. Toplanacak imzaların daha sonra Cumhurbaşkanlığı, Meclis Başkanlığı, Başbakanlık ve Genel Kurmay Başkanlığına iletileceği açıklandı.

DOĞAL GAZ BORU HATTI VE SOVYET TEHDİDİ MASALI

● **Mehmet ERGÜL**

"Bu tesislere dostumuz gıpta ile bakacak. Düşmanımız ürperecek."

Başbakan Turgut Özal, Lüleburgaz yakınında Hamitabad'ta Sovyetler Birliği'nden ülkemize doğal gaz aktaracak olan boru hattının temelini atarken böyle dedi.

Gerçekten öyle. Sovyet doğal gazı, ülkemize çok yönlü yarar sağlayacak. Sanayide ısı enerjisi talebini karşılayacak. Doğal gazdan, başta yapay gübre olmak üzere, birçok kimyasal bileşik üretilecek. İşyerleri ve evlerimiz bu gazla ısınacak. Başta Ankara, büyük kentlerin hava kirliliği sorununa büyük ölçüde çare bulunmuş olacak.

Bulgaristan üzerinden gelecek olan doğal gaz, sınırda Armutlu'dan başlayacak. Hamitabad Santralı'ndan Ambarlı'ya uzanacak. Boru hattı burada denizin altına girecek. Sonra Pendik'ten su üstüne çıkacak. Oradan İzmit Körfezi ve Gemlik'e ulaşacak. Bursa ve Eskişehir üzerinden Ankara'ya varacak. Sınırlarımız içindeki uzunluğu 842 kilometre olması öngörülen boru hattı, 21 ayda tamamlanacak. İlk doğal gaz, Nisan 1987'de Hamitabad kombine çevrim santralına gelecek. 1987 yılında 750 milyon metreküp olması öngörülen doğal gaz miktarı, 1993 yılında 5-6 milyar metreküpe yükselecek.

Ülkemiz, Sovyet doğal gazını dışsatım ürünleriyle karşılayacak. Böylece dışsatım daha da artacak. Dışsatım ürünlerine güvenilir bir alıcı bulunmuş olacak.

Dışsatım ürünlerimiz doğal gazın bedelini ödemeye yetmezse, Sovyetler Birliği, Türkiye'de Sovyet ekonomisine yararlı mallar üretecek sanayi tesislerinin yapımı ve genişletilmesine yardım edecek. Bu fabrikaların üreteceği malların bir bölümü, doğal gazın bedeli olarak Sovyetler Birliği'ne verilecek. Ayrıca Türk inşaat firmalarının Sovyetler Birliği'nin Karadeniz kıyılarında otel, motel, kamping ve benzeri dinlenme tesisleri yapması öngörülüyor.

Böylece doğal gaz boru hattı, her iki komşu ülke arasında eşit haklı, karşılıklı yarara dayalı işbirliğinin gelişmesi yolunda geniş ufuklar açacaktır. Bu temelde, Sovyetler Birliği ile Türkiye arasında ilişkilerin daha da geliştirilmesi, bölgede istikrar öğesi olmaya, dünyada barışın korunmasına hizmet edecektir.

* * *

Sovyetler Birliği ile dostluk ve işbirliği, ülkemize her zaman büyük yararlar sağlamıştır. Daha Büyük Millet Meclisi'nin açılışından üç gün sonra, 26 Nisan 1920'de Mustafa Kemal, Sovyet hükümetine başvurarak, "ortak düşman emperyalist devletlere karşı birlikte savaşma isteği"ni belirtti. Sovyetlerden askeri ve mali yardım istedi.

2 Haziran 1920'de, Ankara hükümetiyle Sovyetler arasında diplomatik ilişki kuruldu. Sovyet Rusya, Ankara'daki Büyük Millet Meclisi hükümetini tanıyan ilk devlet oldu. Birleşik Amerika ise, Türkiye'yi 1927 yılına kadar tanımadı.

Sovyet hükümeti, 1920 yılında Ankara hükümetine 200 kilo altın para, 120 top bataryası, 150 bin top mermisi, 327 makineli tüfek, 60 bin tüfek, 65 milyon mermi, 20 bin gaz maskesi, iki avcı destroyeri verdi. Şimdi sayısı iyice azalan İstiklâl Savaşı gazilerimiz hatırlarlar... Analarımızın, nenelerimizin sırtlarında bebeleri, kağnılarla cepheye taşıdığı topları, tüfekleri komşu Sovyetlerden almışızdır.

16 Mart 1921'de Türkiye ile Sovyetler Birliği arasında Dostluk ve Kardeşlik Anlaşması imzalandı. Bu anlaşma, iki ülke arasındaki iyikomşuluğun temel ilkelerini belirledi. Bütün dünya halklarına, devletler arasında yeni tür ilişkilerin parlak bir örneğini sundu.

ABD hükümeti ise, o sıralar, General Pershing'i İstanbul'a yolluyordu. Sonradan uğursuz füzelere adını veren Amerikan generalinin işgal altındaki İstanbul caddelerinde, atının üzerinde çalımından geçilmiyordu.

24 Temmuz 1923'te Lozan Antlaşması imzalandı. Sovyetler Birliği, Türkiye'nin ulusal çıkarlarını gözeten hükümlerin bu antlaşmada yer alması için, yoğun bir diplomatik faaliyet yürüttü. ABD ise, uzun yıllar bu antlaşmayı tanımadı.

1930 yılında ulusal para ve maliye sistemimizin kurulmasına Sovyet uzmanlar doğrudan yardımcı oldular. Sovyetler Birliği, Merkez Bankamıza ilk kuruluşu sırasında 200 bin altın ruble katkıda bulundu.

1935 yılında Sovyetler Birliği'nin mali ve teknik yardımlarıyla Kayseri ve Nazilli dokuma fabrikaları kuruldu. Kayseri dokuma fabrikası, 35 bin iğ ve bin dokuma tezgahıyla o zamanlar ülkemizin ve Ortadoğu'nun en büyük sanayi kuruluşuydu. Bu tesisler, 50 küsur yıldır binlerce insanımıza işyeri sağlıyor, ulusal ekonomimizin belkemiği olan devlet işletmelerinin çekirdeğini oluşturuyor.

İkinci Dünya Savaşı yılları ve ardından "soğuk savaş" döneminde, iki ülke arasında bir "güven bunalımı" ortaya çıktı. Bu dönem, Türkiye ile Sovyetler Birliği arasındaki ilişkileri 25 yıl olumsuz yönde etkiledi. 25 yıllık bir aradan sonra, Haziran 1963'te ilk kez bir TBMM heyeti, Sovyetler Birliği'ne resmi ziyarette bulundu.

Bundan sonraki yıllarda yine Sovyetler'in mali ve teknik katkılarıyla ülkemizde bir dizi sanayi tesisi kuruldu. İskenderun Demirçelik, Seydişehir Alüminyum tesisleri, Aliağa Petrol Rafinerisi, Çayırova Cam Fabrikası, Orhaneli Termik Santralı, Artvin Lif Levha Fabrikası, Mersin Kromsan tesisleri, sanayimizde önemli rol oynamakta, aynı zamanda ülkemize milyonlarca dolar döviz tasarrufu sağlamaktadır.

Eski başbakanlardan Süleyman Demirel, Adana'da çıkan **Pazartesi** gazetesine verdiği demeçte, Türkiye'nin sanayileşmesiyle ilgili olarak emperyalistlerin ve Sovyetler Birliği'nin birbirine karşıt tutumunu şöyle anlatıyor:

"Bizim birtakım büyük yatırımlarımız vardı. Türkiye yeniden demirçelik yapmak istiyordu. Türkiye yeniden rafineri yapmak istiyordu. Alüminyum fabrikası yapmak istiyordu. Bunlar Türkiye'nin sanayileşmesi bakımından hayati şeylerdi. Batı kaynaklarına müracaat ettik, bunların finansman imkanını sağlayamadık. Amerika dahildir buna... Ne yapacağız finansman imkanı sağlayamayınca? Bunları yapmayalım mı? Sovyetler'e müracaat ettik. Gayet iyi karşıladılar. Finansmanı kabul ettiler. Makine teçhizatını vermeyi kabul ettiler. Bunun karşılığında muayyen malları almayı kabul ettiler... Bu tesislerin hepsi bugün Türkiye'de çalışıyor..." (Adana'da yayınlanan **Pazartesi** gazetesinden aktaran **Hürriyet**, 31 Ekim 1985)

Evet, gerçekten de öyle... 20 bin işçimizin çalıştığı İSDEMİR, en önemli ağır sanayi tesislerimizdendir. 1984'te hizmete açılan ve yılda 22 bin ton susuz sodyum bikromat, 8500 ton sodyum sülfür, 3200 ton bazik krom sülfat üreten Kromsan tesisleri, kimya sanayimizi güçlendirmiştir. İSDEMİR ile Kromsan'ın arasında ise, güzel Anadolumuzun bağrına bir hançer gibi saplanan İncirlik üssü duruyor. İSDEMİR ve Kromsan'da fabrika bacaları tütüyor. İncirlik'te ise nükleer füzeler dikili. Çukurova'nın iki köşesinde binlerce işçimiz, mühendis ve teknik elemanımız çalışıyor. 4 bine yakın Amerikan askeri ise, işgal ordusu gibi, Çukurova'nın ortasına, böğrüne çökmüş.

Sovyetler'in katkısıyla kurulan Aliağa Petrol Rafinerisi'nin yanı başında Çiğli'de Amerikan üssü var. Konya'da AWACS casus uçakları uçuyor. Karapınar, NATO uçaklarının talim alanı yapılmak isteniyor. Seydişehir'de ise alüminyum tesisleri var. Doğu sınırında Sovyetler'in mali ve teknik yardımıyla yapılan Arpaçay Barajı, Iğdır Ovası'nı yemyeşil ediyor. Ovanın bereketine bereket katıyor. Batum-Hopa enerji nakil hattından aldığımız elektrikle doğuda on ilimizi aydınlatıyoruz. Leninakan üzerinden ikinci bir enerji nakil hattı planlanıyor. "Ermeni terörü" değil, "zararlı cereyan" değil, Sovyet Ermenistan'ından ülkemize elektrik akımı geliyor.

Son olarak da, Birleşik Amerika yönetimi ülkemize zehirli gaz, kimyasal silah depolamak, bir kışkırtmada Anadolu insanını cayır cayır yakmak istiyor. Komşu Sovyetler Birliği'nden ise, birkaç ay sonra ülkemize doğal gaz gelecek. Evlerimizin içi daha ucuza ısınacak.

Bütün bu gerçeklerin ışığında, "Sovyet tehdidi" savlarının ilertutar yeri var mıdır? Sağduyu sahibi her yurttaş, doğal gaz geldikten sonra, "Sovyet tehdidi" masalının içyüzünü herhalde daha kolay görecektir.

TSİP'İN TEZLERE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ ÜZERİNE

TKP MK Ulusal Konferans
Tez Komisyonu

TSİP MK, Partimizin isteği üzerine, "TKP 1986 Ulusal Konferans Tezleri" hakkındaki görüşlerini TKP MK'ne iletti. Ve bunlar Atılım'ın 15 Kasım 1986 tarihli sayısında yayınlandı. Tartışmaya katıldığı için biz Kaçmaz yoldaşa teşekkür ediyoruz.

Önceden belirtelim ki, biz "Barış ve Ulusal Demokrasi Programı"nı geliştirirken, TSİP'in ve bu arada başka sol güçlerin, **bugünkü aşamanın görevleri** üzerine görüşleri ile uyum içinde olabileceğimizi düşünüyorduk. Hala da bu görüşteyiz. "Barış ve Ulusal Demokrasi Programı", örneğin TSİP'in daha 1981'de yayınladığı "Siyasi Demokrasi Program Taslağı" ya da TSİP ile TKP'nin de kabul ettikleri Sol Birlik'in "Demokratik Güçbirliği Platformu" arasında ilkesel açıdan uzlaşmaz bir ayrılık bulunmadığına inanıyoruz.

TSİP ise, şimdi ulusal demokrasi hedefine bütünüyle "itiraz ettiğini", onu "bilimsel bulmadığını" belirtiyor. TSİP'in bütün görüşlerini bilmeyen bir okuyucu, TSİP'in TKP'nin Tezlerine yönelttiği eleştiriyi incelediğinde, kolaylıkla sanabilir ki, demokrasi mücadelesinde, bugünkü durumdan çıkış sorununda her iki parti arasında hemen hemen ortak hiçbir yan yoktur. Oysa iki partinin günün temel görevleri üzerine görüşleri çok sayıda ortak noktaya sahiptir ve bizce bunların sayısı daha da artabilir.

Ne var ki, TSİP'in eleştirisi böyle bir yakınlaşmaya yardımcı olmaktan çok TKP'nin görüşleri arasında "çelişkiler yakalamaya", TKP'nin görüşlerini bir takım şemaların içine sokmaya zorlamaya çalışıyor. Bu nedenle sözkonusu eleştiriden TKP'nin kendi görüşlerini geliştirmede ne yazık ki birşey öğrenemediğini belirtmek zorundayız.

Bizi şaşırtan ikinci nokta şu oldu: TSİP tezlerimize teorik eleştiriler yöneltirken, TKP'nin bu tezlerin teorik temellerini açıklayan belgelerini hiç dikkate almamıştır. Oysa eğer TSİP MK söz konusu eleştiriyi kaleme almadan önce, örneğin TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu'nun "Yol ve Amaç"ta yayınlanan "TKP ve Demokrasi Savaşı" başlıklı yazılarını olsun incelemiş olsaydı birçok soruyu gündeme getirmeye gerek olmadığını, bunların bu yazılarda ayrıntılı olarak açıklanmış olduğunu görebilirdi.

Biz öne sürdüğümüz görüşlerin sol hareket içinde ayrıntılı şekilde tartışılmasını gerçekten istiyoruz ve bu tartışmadan hepimizin kazançlı çıkacağına inanıyoruz. Partimizin 5. Kongresinden bu yana sürdürmeye çalıştığımız, görevlerimizin üstesinden gelebilmek için yaratıcı arayış sürecinde biz bütün devrimci güçlerle birlikte ilerlemek istiyoruz. Bunun için getirdiğimiz yeni görüşlerin dikkatle ele alınmasını istiyoruz. Bunlar ülkemizin gerçeklerini ne kadar aydınlatıyor? Günümüzün karmaşık koşullarında sosyal devrim yolunu ne denli somut çizebiliyor? Bunlar tartışılmalıdır. Ama artık görmeliyiz ki, barış ve demokrasi mücadelesine, aynı zamanda devrim ve devrime yaklaşım sorunlarının teorik aydınlatılmasına, ülkemiz koşullarının çözümlenmesine bundan 10-15 yıl önce edindiğimiz bilgilerle yetinirsek katkı yapamayız. Aynı şekilde birbirimizi geçmiş dönemin anlayışlarıyla ve yaklaşımlarıyla eleştirdiğimizde birbirimize birşey öğretemeyiz.

Biz bunları söylerken, kendi görüşlerimizi daha iyi anlatmak, daha özlü ve hiçbir yanlış anlamaya olanak vermeyecek biçimde formüle etmek zorunda olduğumuzu da görüyoruz. Önümüzdeki dönemde bunu daha iyi yapabileceğimizi sanıyoruz.

TKP'nin 1986 Ulusal Konferans Tezleri ile amacı, bugünkü durumdan demokratik bir çıkış yolu olarak ulusal demokrasiyi ortaya koyabilmekti.

TSİP eleştiri metninin üçte birini, ulusal demokrasinin "düpedüz burjuva demokrasisi" olduğunu kanıtlamaya ayırmıştır. Oysa TKP şimdiye kadar birkaç kez ulusal demokrasinin "özünde burjuva demokrasisi" olduğunu, "burjuva demokratik karakter taşıdığını" belirtti. TSİP de bugün "burjuva demokratik bir devlet" için mücadele verilmesini savunuyor. Örneğin, TSİP merkez organı "Kitle"nin Eylül 1986 tarihli sayısında, bize iletilen eleştiri ile hemen hemen aynı günlerde, şöyle deniyor: "Faşizm koşullarında ise, şayet devrimci durum yoksa, antifaşist mücadele de devlete yöneliktir. Şu farkla ki, bu koşullardaki antifaşist mücadele faşist devlet ile demokratik burjuva devleti arasındaki nitel ayırımdan hareket etmektedir. Bir başka deyişle, diktatörlüğün yıkılması ve burjuva demokratik devlete ulaşılmasını taktik hedef olarak önüne koymuştur." (agy. s. 7)

Burada iki parti arasında bize göre ilkesel bir görüş birliği sözkonusudur. Faşizm koşullarında, eğer devrimci bir durum sözkonusu değil ise, öne sürülecek demokrasi istemi burjuva demokratik bir karakter taşıyacaktır.

Biz o nedenle TSİP'in, ulusal demokrasi gerçekleştiğinde "en iyimser ihtimalle, örneğin bir İsveç ya da Finlandiya, Avusturya demokrasisinden farklı olmayacaktır" şeklindeki görüşü ne amaçla öne sürdüğünü kavrayamadık. Bugün "burjuva demokratik devlete ulaşılmasını taktik hedef olarak önüne koymuş" olan TSİP, İsveç ve benzeri ülkelerdeki demokrasiden daha ileri bir burjuva demokrasisi savunulmasını mı öneriyor?

Ulusal demokrasinin burjuva demokratik karakter taşıdığını belirtirken, biz, bunun proleter ya da halk demokrasisi olmayan bir demokrasi olduğunu söylemiş oluyoruz. Çünkü, TSİP'in de doğru olarak belirttiği gibi, genel olarak iki tür demokrasi olabilir.

Ama eğer burjuva demokrasisi kavramından "Batı tipi demokrasi" anlaşılıyorsa, biz hayır diyoruz, ulusal demokrasi bu anlamda burjuva demokrasisi değildir. Biz elbette Batı Avrupa'daki yalnız İsveç ve benzeri ülkelerdeki değil, bütün ülkelerde rejimlerin bugünkü Türkiye'den çok daha demokratik olduğunu biliyoruz. Ama partimizin daha önceden de vurguladığı gibi, Batı'daki rejimler çok farklı tarihsel koşulların ürünüdür. Türkiye gibi ülkelerde gelişmiş kapitalist ülkelerdeki gelişme aynen tekrarlanmıyor, tekrarlanmayacaktır. Ama Türkiye'de de demokrasi yolundaki her gelişme, her demokratik kazanım ancak geniş emekçi yığınların kendi istemleri ile aktif katıldıkları mücadelelerin sonucu elde edilebilecek ve ancak halk yığınlarının devletin politikası üzerinde etkide bulunma olanakları olduğu ölçüde demokrasinin gelişmesinden söz edilebilecektir.

İkinci olarak, görmeliyiz ki, TKP'nin ulusal demokrasi programındaki istemlerin değil hepsi, bir bölümü bile gerçekleştiğinde, örneğin Türkiye barışçı bir dış politika izler hale geldiği, 141-142 bütün sonuçlarıyla tarihe karıştığında, insanlar politik düşünce ve eylemlerinden dolayı koğuşturulmadığında ya da Kürt halkının varlığı anayasal olarak tanındığında, birçok gelişmiş kapitalist ülkede sonuçlanmış olan bu tür demokratik dönüşümler gerçekleştiğinde, Türkiye'deki politik güçler oranı, o ülkelerde bugün olmadığı, kadar ilerici güçler yararına değişmiş olacaktır. Çok daha ileri dönüşümlerin yolu açılmış olacaktır. Sorun, her zaman, öne sürülen istemlerin kendi başına ne derece "ileri" ya da "geri" olduğu değil, bunlar uğruna verilecek mücadeleler sonucunda güçler oranının ne derece ilerici güçlerden yana değişebileceği sorunudur.

Üçüncü olarak, ulusal demokrasi elbette proleter değil, burjuva demokratik karakterdedir, ama bu burjuva devletin baskı aygıtını güçlendirecek türden bir demokrasi midir? İşin özü bu sorudadır. Ulusal demokrasi devleti demokratikleştirerek ve halkın politik öz-

gürlüğünü ve politik sisteme katılımını sağlayarak, devletin baskı aygıtını halkın güçleri karşısında bugüne oranla zayıflatacak bir demokrasidir. O, burjuva demokratik karakterine rağmen, Türkiyemizin koşullarında burjuva demokrasisinin sınırlarını zorlayan bir demokrasidir. Biz bu özelliği ile ulusal demokrasinin Türkiye'nin somut-tarihsel koşullarında devrime yaklaşma anlamına geleceğini düşünüyoruz.

Ne var ki, kendisi bugün burjuva demokratik bir devlete ulaşmayı amaçlayan TSİP, bir burjuva demokrasisi olduğunu söylediği ulusal demokrasinin "gerçekleşme şansı da son derece zayıftır" diyor. TSİP, "en iyimser ihtimalle İsveç'teki, Finlandiya'daki ya da Avusturya'daki demokrasiye benzeyeceği"ni söylediği ulusal demokrasinin "gerçekleşme şansının son derece zayıf olduğunu" söylerken, Türkiye'de bu ülkelerdekinden daha geri bir burjuva demokrasisini savunmak gerektiğini mi düşünüyor?

Ulusal demokrasi niçin gerçekçi değildir? TSİP bu savını şöyle kanıtlamaya çalışıyor: "Üstelik TKP'nin 'ulusal demokrasi' güçleri ile ilgili somut belirlemeleri hesaba katıldığında, bu en iyimser ihtimalin gerçekleşme şansı da son derece zayıftır." TSİP, ulusal demokrasi güçlerini realist görmediği için ulusal demokrasinin realist bir hedef olmadığını düşündüğünü söylüyor. TSİP'e göre bu güçler, barış ve ulusal demokrasi programının 13. ve 30. say; falarında yer alan iki bölümün yorumlanmasıyla şöyle belirmektedir: "Bu iki ibare TKP'nin, SHP, DSP, DYP ve RP'yi 'ulusal demokrasi'nin güçleri arasında saydığını hiçbir kuşkuya yer vermeyecek netlikte ortaya koyuyor."

TKP'nin ulusal demokrasi güçlerinden ne anladığını ele almayı daha sonraya bırakalım. Burada önce TSİP'in eleştirisindeki metodolojiyi ele almak istiyoruz. TSİP, Amerikan emperyalizmine ve diktatörlük rejimine karşı öne sürülen burjuva demokratik karakterdeki bir alternatifin gerçekçi olup olmadığını adı geçen burjuva partilerinin böylesi bir programa karşı tutumlarına göre araştırmaya çalışmaktadır. Eğer adı geçen partiler ulusal demokrasi programını bugün benimseyecek olsalardı, sanıyoruz ki, TSİP açısından bu program gerçekçi bir program sayılabilecekti.

Oysa demokrasi istemi Türkiye'nin nesnel koşullarından çıkıyor. Toplumsal gelişmenin çıkarları bugün demokrasiyi gerektiriyor. Uluslararası plandaki ve Türkiye'deki başdüşmanın somut analizine, onun yönelimlerinin incelenmesine, işçi sınıfının misyonunun ayrılmaz bir parçası olarak barışı koruma görevinin Türkiye somutundaki gereklerine, işçi sınıfının ve müttefiklerinin nesnel durumuna bakmadan somut bir demokrasi mücadelesi verilemez. Sorun işçi sınıfının hem toplumsal gelişmeyi ilerletecek, hem de realist olan, kendisinin en geniş yığınlarla birlikte uğruna mücadele verebileceği bir demokrasi programına sahip olması sorunudur. Demokrasinin düşmanları ancak çok geniş bir güç birikimiyle altedilebilir. Bugünkü rejimden zarar gören hiçbir güç tek başına demokratik bir rejimin kurulmasını başaramaz. Bu bizim en temel görüşlerimizinden birisidir. O nedenle işçi sınıfının demokrasi programı mümkün olduğunca geniş güçleri birleştirecek bir nitelik taşımak zorundadır. Tezlerimizin asıl bunu başarıp başaramadığı tartışılmalıdır.

Özetle, bizim demokrasi programımız burjuva muhalefet partilerinin tutumlarını dikkate almakla birlikte, özünde bu tutumlardan tamamen bağımsızdır, işçi sınıfının nesnel koşullarının analizinden çıkan bağımsız çizgisinin programıdır. İşçi sınıfının demokrasi mücadelesindeki görevleri kendi tarihsel misyonu ile bağlıdır.

Eğer bugün Türkiye'de hiçbir burjuva politik parti diktatörlük rejimine karşı mücadele etmeseydi, işçi sınıfı gene ulusal demokrasi programını savunmak zorunda olacaktı. Çünkü ülkedeki nesnel çelişkiler sistemi burjuva partilerinin politik tutumlarından bağımsızdır. Bu partiler rejimle tam bir uzlaşma içinde olsalardı, sözkonusu çelişkiler gene aynı kalacaktı.

O nedenle TSİP'in TKP'nin demokrasi programını burjuva muhalefet partilerinin demokrasi karşısındaki tutumlarına bakarak değerlendirmeye çalışması, metodolojik temel bir yanlıştır.

Şimdi TKP'nin ulusal demokratik güçlerin kapsamını nasıl gördüğü sorusuna gelebiliriz. Bize göre barış ve ulusal demokrasi programını (elbette mutlaka bu ad altında ve mutlaka tek tek bütün istemleriyle değil) benimseyecek, bunun gerçekleştirilmesi için şu ya da bu biçimde birleşecek, bu uğurda mücadele edecek bütün güçler ulusal demokratik güçleri oluşturacaktır. Bu güçler sosyal-sınıfsal olarak çıkarları 12 Eylülcü rejimin politikaları ile çelişen bütün güçleri kapsamak durumundadır. Biz, TSİP'in sayfa 13'ten yaptığı alıntıda da belirtildiği gibi "12 Eylül rejiminden zarar gören herkes, en geniş halk yığınları bizim alternatif önerimizde kendi çıkarlarının ifade edildiğini görebilir" diye düşünüyoruz.

Hangi politik güçler böylesi bir birliği gerçekleştirecek? TKP, bu soruya bugünden açık bir yanıt verilebileceğini düşünmüyor. O nedenle TSİP'in "TKP, SHP, DSP, DYP, RP'yi ulusal demokrasinin güçleri olarak görüyor" şeklindeki yargısı doğru değildir.

Biz bu partilerin bugün diktatörlük rejimine karşı olduklarını, faaliyetleriyle diktatörlük rejimini politik bakımdan zayıflattıklarını ve diktatörlüğe karşı ondan zarar gören burjuva kesimlerin çıkarlarını farklı ağırlıklarda ve farklı anlayışlarda dile getirdiklerini ve kendi politik çıkarları için halkın çeşitli katmanlarının isteklerini de şu ya da bu ölçüde dikkate aldıklarını görüyoruz.

Yukarda sözü geçen nesnel çelişkilere bu partilerin tam nasıl bir yanıt vereceklerini bu çelişkilerden nasıl etkileneceklerini ise zaman gösterecektir. Bu partiler bugün ABD'nin ve diktatörlüğün programlarına derece derece uzak, ulusal demokrasi programına ise derece derece yakındır. Kimin demokrasi mücadelesinde ne ölçüde rol oynayacağını zaman gösterecektir. Her politik güç kendi geleceğini kendisi belirleyecektir. Ama bu belirleme nesnel koşullara sol güçlerin nasıl bir politika ile etki yaptıklarına ve onların doğru bir politika ile yığınların hareketine ne ölçüde katkı yaptıklarına da bağlı olacaktır.

TSİP ise bu belirlemeyi kendisi yapıyor. Örneğin TSİP, "sosyal demokrasinin demokrasi saflarında yeri vardır, ...sosyal demokratların katkısı zorunludur, öyleyse sosyal demokrat hareketin demokrasi mücadelesi açısından daha olumlu ve yararlı konumlara çekilmesi için çaba göstermek görevimizdir" diyor. (bak: Ahmet Kaçmaz, Ara Seçimlerden Sonra Durum, Kitle, Kasım 1986, s. 8) TSİP örneğin DYP'yi ise baştan beri "burjuva anlamda dahi demokrasiye inanmayanlar" olarak tanımlıyor ve bu partinin demokrasi saflarında yer alamayacağını söylüyor.

Bizce rejim karşıtı burjuva siyasetlerin bir bölümünü demokrat bir başka bölümünü demokrat değil diye ayırmak doğru olmuyor. Çünkü işçi sınıfının tersine burjuvazinin doğasında demokratizm yoktur. Demokratizm işçi sınıfının doğası gereğidir, onun misyonunun ayrılmaz bir ögesidir. Burjuvazi ise genel olarak ve özel olarak her burjuva fraksiyonu açısından kendi sınıfsal ve politik çıkarları gerektirdiği zaman ve o ölçüde demokrasiden yana olur. İşçi sınıfı her zaman demokrasiyi savunur, korur, geliştirmeye çalışır. Burjuvazi kendi çıkarları gerektirdiği zaman demokrasiyi kolaylıkla terkeder. O nedenle, aralarında, üstelik çok da önemli olan, derece farkları olmasına rağmen burjuva siyasetlerin demokrasi karşısında mutlak ve değişmez tutumları olamaz. Bugünkü aşamada sosyal demokratlar nasıl demokrasiye ihtiyaç duyuyorlarsa, DYP de, aynı derecede olmasa bile, demokrasiye belli bir ihtiyaç duyuyor. O nedenle biz yalnız sosyal demokratları değil, DYP ve RP'nin de "demokrasi mücadelesi açısından daha olumlu ve yararlı konumlara çekilmesi için çaba göstermek görevimizdir" diyoruz. Bu partilerin her birinin daha da değişip değişemeyeceğini, ne kadar ilerleyebileceğini zaman gösterecektir. Biz demokrasi cephesinin sınırlarını şimdiden belirlemenin yararlı olmayacağı kanısındayız.

TSİP, DYP'nin rejim karşıtı muhalefetini uzun süre "düzmece bir muhalefet" olarak niteledi ve TKP'nin bu partiye karşı izlediği politikayı sürekli eleştirdi. Şimdi TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz'ın Kitle'nin Kasım 1986 sayısında

yer alan yazısında şu satırları okuyabiliyoruz: "Sınıf desteği bakımından DP-AP çizgisi ile DYP arasında önemli bir nüans var. DP-AP burjuvazinin, ama özellikle tekelci burjuvazinin has ve hemen daima tek siyaseti olmuştu. Oysa şimdi durum farklı. Türkiye finans kapitalinin ağırlıklı bölümü -özellikle 12 Eylül darbesinden sonraki yağma döneminde, bir işadamının da yakındığı gibi 'deveyi hamuduyla yutacak' mertebede yükünü tutturanlar- ANAP'la ilgili bölümde gördüğümüz gibi Özal'ı desteklemeyi tercih ediyorlar. Bu olgu da Demirel'in Evren ve şüreykasıyla uzlaşmamadaki inatçı tutumu ve bunun türevi olarak ordunun müdahaleci geleneğini reddeden, askeriyenin, sivil yönetimin denetimi altında olmasını savunan görüşleri kadar, aynı Demirel'in ABD'yi bir Amerikancıdan beklenmeyecek ölçüde uluorta eleştiren sözlerinin etkisi de var." (s. 4) Ahmet Kaçmaz şöyle devam ediyor: "Demirel şöyle veya böyle yapmış bizi ilgilendirmez mi? Elbette ilgilendirir ve elbette Demirel'in askerlerle uzlaşmaması, uzlaşmasından çok daha evlâdır... Demirel'i taviz vermeye zorlama girişimlerinin karşısına çıkmak, Demirel'de böylesi eğilimler görüldüğünde de üzerine gitmek en doğrusudur." (s. 7)

Biz bu satırları okuduktan sonra demokrasi mücadelesinde DYP'ye yaklaşım konusunda TSIP'le TKP arasında önemli sayılabilecek bir fark kalmadığını düşünüyoruz. Günümüzde gerek uluslararası planda, gerekse Türkiye planında "ABD'yi eleştiren", "askeriyenin sivil yönetimin denetimi altında olmasını savunan", "askerlerle uzlaşmayan" güçlerin savaş tehlikesine ve militarizme karşı mücadelede (ki bu da genel demokratik mücadelenin içine girer) taşıdıkları önemin hepimiz farkındayız. Günümüzde böylesi "nüanslar" yaşamsal önem kazanıyor.

TSİP, TKP'nin ulusal demokrasiyi kalıcı bir rejim ve onu gerçekleştirecek emekçi ve burjuva güçler arasındaki ittifakı sürekli bir işbirliği olarak düşündüğünü öne sürüyor. Bu doğru değildir. TSİP, kendisi şöyle diyor: "biz antifaşist cepheyi -ve de faşizm devrildikten sonra başa gelecek demokratik hükümeti- hiçbir zaman KALICI görmedik... Emekçilerle sömürücüler arasında, faşizm devrilene kadar sağlanması mümkün olabilecek ittifak, faşizmin devrilmesi ve herkesin üzerinde anlaştığı belli başlı demokratik dönüşümlerin gerçekleştirilmesiyle birlikte, sosyal olarak işlevi kalmadığı için son bulur" diyor.

TSİP, "herkesin üzerinde anlaştığı bellibaşlı demokratik dönüşümlerin gerçekleştirilmesi" tamamlanıncaya kadar kalıcı olabilecek bir ittifaktan söz ediyor. TKP'nin ulusal demokrasi hedefi ve buna ilişkin ittifak politikası da işte tam bu kadar kalıcıdır.

Ama burada şunları eklemeyi gerekli görüyoruz. Birincisi, ulusal demokrasi için mücadele sürecinde söz konusu ittifak içinde yer alan güçlerin kapsamı çeşitli öznel ve nesnel nedenlerle değişmeye açıktır. Ikincisi, bizim öngörümüze göre ulusal demokrasi için mücadele süreci devrimci sürece dönüşmeye açık bir süreçtir, sözkonusu demokratik dönüşümler bütünüyle tamamlanmadan devrimci bir durumun doğması ve devrimin gerçekleşmesi sözkonusu olabilir. Bu da gene ittifakların kapsamının değişmesini getirir. Üçüncüsü, biz her zaman, sınıf mücadelesinin her aşamasında mümkün olan en geniş ittifakları gerçekleştirebilmek için bir önceki aşamada işbirliği yaptığımız güçlerin olanaklı olan en geniş kesimini daha ileri, yeni görevlerin çözümüne de ortak etmeye özel bir çaba göstereceğiz. Belli güçleri kazanmanın, belli güçleri tarafsızlaştırmanın başkaca bir yolu olamaz.

Dördüncüsü, ama bugün için en önemlisi, Barış ve Ulusal Demokrasi Programı uğruna mücadeleyi yalnızca faşist diktatörlüğe karşı politik özgürlükler, katılım hakları için mücadele olarak görmemek gerekiyor. Türkiye koşullarında bu mücadele aynı zamanda 12 Eylülcü faşist aygıtın etkisizleştirilmesi, devletin demokratikleştirilmesi mücadelesidir; Amerikan emperyalizmine karşı ulusal çıkarları korumak için, ulusal çıkarlara uygun barışçı bir dış politika için mücadeledir; 24 Ocak politikasına son verme, ulusal çıkarlara uygun bir ekonomik ve sosyal politikayı gerçekleştirme mücadelesidir. Bizce yalnızca politik özgürlüklerin kullanılır hale gelmesiyle demokratik bir rejim kurulmuş olmayacaktır. Özellikle ABD emperyalizminin Türkiye'nin içişlerine karışmasının önü kesilmeden demokrasinin temel sorunları çözülmüş olmayacaktır. O nedenle bizce "herkesin üzerinde anlaşabileceği belli başlı demokratik dönüşümler"i gerçekleştirmek için çok geniş bir güç birikimi zorunludur ve böylesi bir işbirliğinin oluşturulması ve demokratik dönüşümlerin gerçekleşmesi, TSIP'in dediği gibi, "uzun sayılmayacak bir dönem"i değil, oldukça uzun bir dönemi, böylesi bir mücadeleyi göze almayı gerektirecektir. Özellikle şimdi egemen güçlerin şu ya da bu şekilde faşizmi kaldırma, geri çekme istekleri sözkonusuyken, işçi sınıfının antifaşist mücadelenin klasik ilkeleriyle yetinmeyip, demokrasinin önündeki bütün engelleri safdışı etmeye yönelik uzun soluklu bir mücadeleye hazır olması büyük önem taşıyor.

Burada işaret etmek istediğimiz şey, yolumuzu çizebilmek için bugünkü dünya ve ülke koşullarını geniş bir şekilde analiz etmenin zorunlu olduğudur. Eğer TSİP, TKP'nin tezlerine yönelttiği eleştirileri, bugünkü dünya koşullarının ve Türkiye kapitalizminin özelliklerinin kapsamlı ve gerçekçi bir analizine dayandırsaydı, birbirimizden öğrenmemiz olanaklı olurdu.

Içinde bulunduğumuz yeni durumda, özellikle SBKP 27. Kongresinden sonra, dünya komünist hareketi işçi sınıfının tarihsel misyonuna ilişkin tanımdan, sınıf mücadelesinin strateji ve taktiğine, devrim teorisinden parti teorisine kadar bütün görüşlerini yeniden gözden geçiriyor ve Marksizm-Leninizmin temel ilkeleri ışığında, görüşlerini, nükleer ve uzay çağının ve bilimsel teknik devrimin gerçeklerine, karşıtların mücadelesi içinde gelişen çelişkili, ama aynı zamanda birçok konuda karşılıklı bağımlı, bütünsel dünyanın somut koşullarına uygun biçimde geliştirmeye çalışıyor. Bizim teorimiz her yeni aşamada geliştirilmesi gereken bir teoridir. TKP'nin 5. Kongreden bu yana sürdürdüğü ve ulusal konferans tezlerinde bir ilk genellemesini bulan görüşlerini geliştirme çabaları da dünya çapındaki bu gelişmenin dışında düşünülmemelidir.

Bu geliştirme çabasında elbette biz her zaman her şeyi tam doğru ve eksiksiz yakaladığımızı öne sürmüyoruz. Ama gördüğümüz eksiklikleri gidermeyi de bir yana bırakmıyoruz. TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu'nun gerek ülke konferansında, gerekse yurtdışı parti örgütleri konferansında yaptığı konuşmalarda belirttiği gibi, biz dönüp geriye baktığımızda parti programımızda yer alan kimi görüşlerimizi şimdi daha özlü dile getirebileceğimizi düşünüyoruz. Örneğin, TKP programının tümü dikkate alındığında açık olmasına rağmen, programımızda "ulusal demokrasinin gerçekleşmesi için devrim zorumlu mu yoksa değil mi?" Ya da "devrimin gerçekleşmesi için önce ulusal demokrasinin gerçekleşmesi zorunlu mudur?" şeklindeki sorulara kapı aralayan yanlar vardır. Biz TSİP'in ulusal demokrasi ile devrimin bağı konusunda getirdiği eleştirilerin programımızın bu yanlarından kaynaklanmış olabileceğini düşünüyoruz.

Ne var ki, TSİP sözkonusu yazısında TKP'nin "Erdal İnönü'nün SHP'si, Bülent Ecevit'in DSP'si, Süleyman Demirel'in DYP'si ve Necmettin Erbakan'ın RP'si ile birlikte... omuz omuza devrim yapmak" istediğini öne sürebiliyor. Biz TSİP gibi işbirliği yaptığımız kardeş bir partinin genel başkanının imzasını taşıyan bir yazıda, nitelemeye elimizin varmadığı böylesi bölümlerin yer almasını bir talihsizlik olarak değerlendiriyoruz. (Aynı şey eleştirinin TKP'nin önümüzdeki dört yıl içinde ne öngördüğünü "resmeden" onun "Türk ulusunun demokrasisini" savunduğunu öne süren ve TKP'nin bugünkü aşamada niçin devletin parçalanmasını öngörmeyen bir ordu reformu hazırladığını soran bölümler için de geçerlidir.)

Herşeye rağmen biz iki parti arasındaki mevcut ortak noktaların ve en önemlisi nihai amaç birliğinin, iki parti arasındaki işbirliğini daha da geliştirmek ve görüşlerimizi günün gereklerine uygun şekilde birlikte geliştirebilmek, gerçekleri birlikte arayıp, birlikte devrimci tarzda değiştirebilmek için yeterli bir temel olarak görüyoruz.

SİA'nın feshedilmesi istemi günceldir

Başı sayfa 3'de

ABD tarafından komşularıyla çatışmalara sürüklenmek istendiğini ortaya koyması; SİA ile ilgili görüşmeler sürecinde geniş güçlerin ABD'nin hiçbir zaman "eşit" anlaşmalardan yana olmadığını, sürekli kendi çıkarlarını dayatmaya çalıştığını, ülkelerin her şeyiyle, bu arada güvenliğiyle oynadığını görmeleri gibi birçok etmen, bu durumun ortaya çıkmasına yol açmıştır.

Şimdi artık Türkiye barış güçleri ve tüm yurtseverler, vardıkları bu mutabakata dayanarak, hükümet uzatma anlaşmasını imzalasa da SİA'nın feshedilmesi için mücadeleyi sürdürebilirler, sürdürmelidirler.

Kimileri, SİA'yı bir "yardım" anlaşması, kimileri "ortak savunma" anlaşması olarak yorumluyor. Bize göre, SİA, Türkiye'nin ABD'ye verdiği üslerle ilgili anlaşmadır. TKP'nin Barış, Ulusal Güvenlik ve Ulusal Egemenlik Alternatifi'nde belirtildiği gibi, SİA, bu nedenle feshedilmelidir. Ve Türkiye, bir an önce toprakları üzerindeki üslerin kaldırılması için görüşmelere başlamalıdır.

Türkiye hükümetinin bakanları, değişik açıklamalar yaparak, Reykjavik zirvesinde insanlığın nükleer silahlardan kurtulmasının önündeki en büyük engel olduğu ortaya çıkan Pentagon'un "yıldız savaşları" projesine Türkiye'nin katılacağını söylediler. Teknolojik açıdan ABD'ye, dışa bağımlı Türkiye'nin "SDI" da denilen bu projeye katılması hangi biçimde olabilir? Bu biçim, uluslararası ilişkiler uzmanı Haluk Gerger ve atom fiziği uzmanı Prof. Dr. Tolga Yarman tarafından somut ortaya konmuştur: ABD, Türkiye topraklarından 'yıldız savaşları' için lazer silahlarını yerleştirmek amacıyla yararlanmak istiyor. İşte SİA bunun için feshedilmelidir! ABD'nin Şili'nin Easter Island adasında da bu amaçla bir site kurmaya başlaması, Ağrı Dağı'na inip çıkan Amerikalı astronotun buraya lazer silahlarının yerleştirilmesine ilişkin "ön araştırmalar" yaptığına ilişkin söylentiler, basında daha önce çıkan Amerikan uzay mekiğinin inmesi için Doğu Anadolu'ya üs yapılacağı haberleri ve Pirinçlik üssünün genişletilmesi gibi gelişmeler, Türkiye kamuoyu için uyarıcıdır. Ülkemiz, SİA'ya bağlı kaldıkça, Pentagon'un topraklarımızı, yeryüzünü imha etmeyi amaçlayan bu stratejisine araç etme girişimleri önlenemeyecektir.

Eskiden cunta yetkilileri olsun, hükümet sözcüleri olsun SİA'dan sözederken, sık sık üslerin "NATO yükümlülükleri dışında kullanımının söz konusu olmadığı"nı belirten bir takım açıklamalar yaparlardı. Artık Özal hükümeti bile böylesi açıklamalar yapamıyor. Çünkü NATO'daki son gelişmeler sonucu, Türkiye'deki üslerin "NATO yükümlülükleri dışında kullanılmayacağı" nın öne sürülmesi de giderek anlamsızlaşıyor.

6 Kasım günlü Hürriyet gazetesi, SİA'nın ve ekleri olan Ortak Konumlandırılmış Üsler (COB) Anlaşması ile Savaş Zamanı Ev Sahibi Ülke Desteği (WTHNS) Anlaşması'nın Suriye'ye yönelik tehditlerle birlikte İncirlik üssünde başlatılan ve Amerikan F-16 savaş uçaklarının katılmasıyla 48 gün süren tatbikat gibi operasyonlara izin verdiğini yazdı. Kasım ortalarında İstanbul'da yapılan NATO Assamblesinde söz alan Batılı birçok parlamenter NATO'nun faaliyet alanının genişletilmesi planlarından söz ettiler ve özellikle de Türkiye'nin burada görev alması gerektiğini hiç çekinmeden söylediler. Türkiye'nin Suriye'ye, İran'a, Irak'a karşı bin bir yolla kışkırtılmaya çalışıldığının kanıtlarıyla ortaya çıktığı bir ortamda, SİA'nın feshedilmesinden daha önemli, daha ivedi bir görev olabilir mi?

Öte yandan son NATO Savunma Planlama Komitesi toplantısında bir kere daha görüldüğü gibi, ABD Türkiye'ye yeni nükleer füzeler yerleştirme isteklerinden vazgeçmiş değildir. Savunma Bakanı Yavuztürk, gazetelerin yazdığına göre, bu toplantıda "Türkiye'nin daha fazla kısa menzilli nükleer füze barındırmasının söz konusu olmayacağını" söyledi. Ne var ki, geçtiğimiz yaz aylarında hükümetin ABD'nin Türkiye'de 54 adet yeni nükleer hangarı modernleştirmesini kabul ettiği ortaya çıkmıştı. Bu hangarların nükleer silahlarla onları atacak uçakların yanyana konumlandırılmasını sağladığı ise biliniyor. Dün hangarın kurulmasını kabul edenler, yarın bu hangarlara nükleer füzeler de konmalı diyen ABD'ye ne kadar direnebilirler?

İşte tüm bu nedenlerle SİA'nın feshedilmesi istemi gene günceldir.

TÜRK-İŞ KONGRESİ ÖNCESİNDE

Başı sayfa 1'de

gerçekleştirdi. Böylesi bir yönetimin topladığı 21 Aralık 1985 "Arı Sineması" toplantısında 1800 delege "İşçiler elele genel greve", "Demokratik Türkiye" belgilerine sahip çıktı. Demokrasi mücadelesinde etkili sonuçlar doğuran İzmir ve Eskişehir mitingleri düzenlendi. Aynı yönetim altındaki Türk-İş, Eskişehir mitinginde iyi bir başlangıç oluşturan mücadele platformunu ilan etti. Ara seçimler öncesinde ANAP'a oy verilmemesini istedi. 1982 Anayasası'nın değişmesi gerektiği yönünde tutum aldı.

Bu gelişmelerin kaynağında kuşkusuz, tabanda işçilerin etkisi ile, ülkede demokrasi güçlerinin artan çıkışları bulunuyor.

Günümüzde, Türk-İş'in de bünyesine yansıyan politik güçler dengesindeki gelişmeler, eğer değerlendirmesi bilinirse, mücadeleci bir Türk-İş isteyenlerin çok daha lehinedir. Türk-İş'in tabanı mücadeleye çok daha açıktır.

Sınıf düşmanı bu kongreden esas olarak ne bekliyor? Düşman Türk-İş içindeki değişik eğilimlerden sendikacıların birbirlerine düşmesini arzuluyor ve kongreden, Türk-İş'te şu ya da bu şekilde bölünmelere zemin olacak sonuçların çıkmasını istiyor. Bu amaçla sendikal hareket içindeki ajanlarını harekete geçiriyor.

Peki düşmanın oyunlarını bozmak için ne yapmalı? Türk-İş'i güçlendirmek için, işçilerin mücadelesine köstek değil, destek olacak bir yönetim oluşturmak için nasıl bir yol izlenmeli?

Birincisi, Türk-İş içindeki faşist, açıktan rejim yanlısı unsurların yönetim üzerindeki etkileri kırılmalıdır. İkincisi, Türk-İş içinde geniş bir tabanı olan sol, sosyal demokrat güçlerin gerçek temsilcileri yönetimde mutlaka yer almalıdır. Üçücüsü demokrasiden yana bütün sendikacıların en geniş birliği hedeflenmelidir.

Türk-İş'de kaybedilen hakların geri alınmasından, sendikaların toplumda ağırlıklarını duyurmasından yana olan bütün sendika ve sendikacıların en geniş birliğinin amaçlanması, salt, delege dağılımının belirlediği bir kongre taktiği olarak görülemez.

Unutulmamalı ki, hükümet ve patronlar kıdem tazminatı hakkını gaspetmeye, daha da gerici yönde yasa değişikliklerini yeniden gündeme getirmeye hazırlanıyorlar. Sendikaların içişlerine daha kabaca karışmak, sendikasızlaştırma operasyonunu hızlandırmak, sendikal hareketi bölüp parçalama yönündeki saldırılarını yoğunlaştırmak için Türk-İş kongresinin sonuçlarını bekliyorlar. Kongre çıkışında, Türk-İş 12 Eylül rejiminin tüm antidemokratik, işçi düşmanı idari ve yasal düzenlemelerine sırtını dayamış hükümet ve patronlara karşı bir varlık yokluk mücadelesi verme görevi ile karşı karşıya gelecektir.

Bu gerçek herkese, kongreden nasıl bir yönetim bileşimi çıkarsa çıksın, her düzeyde, alınan olumlu kararların pratikte takipçisi olan, en geniş güçlerin birliğini ve tabanın iradesini gözeten, birliğini güçlendirmiş, mücadeleci bir Türk-İş yaratılmasını hedefleyen sorumlu çabaların ısrarla sürdürülmesi gerektiğini hatırlatmalıdır.

25 Kasım 1986 tarihinden itibaren radyoların yayın saatleri ve metreleri aşağıdaki gibidir:

TKP'NİN SESİ'NE KULAK VER!

Hergün saat **7, 8, 11, 12, 15** ve **16'** da **31,3** m, **9585** kHz, saat **19, 20, 23** ve **24'**de **48,4** m, **6200** kHz üzerinden dinleyebilirsiniz.

HALKIN DAVASININ KARARLI SAVUNUCUSU

Başı sayfa 1'de

Ulusal Konferans sürecindeki tartışma gösterdi ki, Partimiz belgelerinde en geniş kesimlerin çıkarlarını tam ifade etmeyi genel olarak başarmıştır. Yapılan çok sayıda önerinin dikkate alınmasıyla alternatif programlarımızın etki gücü daha da artacaktır.

Komünistlerin memleketin sorunları ve geleceği üzerine yürüttükleri tartışma gerçekten canlı oldu. İşçi, köylü, mühendis, doktor, hastabakıcı, avukat, yazar, sanatçı yoldaşlar, genç ve kadın komünistler; her biri düşünür ve konuşurken üyesi oldukları sınıfın, meslek grubunun, katmanın bütün sorunlarının gerçek sahipleri olarak düşünüp konuştular, bu sorunlara gerçekçi çözüm yolları bulmanın sorumluluğunu omuzlarında hissettiler.

Bu tartışma yoldaşların partilerine ve kendilerine olan güvenlerini daha da artırdı ve bu şimdi yığınlar içindeki çalışmada daha geniş kesimlerin güvenini kazanmak için iyi bir temeldir.

Etki gücüne sahip programlarla ve daha güçlü kadrolarla mücadeleyi sürdürecek olan TKP, şimdi düşmanın gözünde daha büyük bir tehlikedir.

Ne var ki, şimdi artık düşman geçmişte olduğu gibi soyut bir antikomünizmle yetinemeyeceğini de görüyor. TKP'nin politikası, çıkış yolu önerisi ne kadar geniş kesimlerin gözünde somutlaşıyorsa, düşman da TKP'ye karşı saldırısını o kadar somutlaştırmak zorunda kalıyor.

Düşman komünizm hayaletinden dem vurmakla yetinemeyeceğini, TKP'nin somut politikasına karşı "somut" bir yıpratma politikası izlemesi gerektiğini görüyor. Evren'in Anadolu Üniversitesi'nde yaptığı konuşmada TKP'nin barış, demokrasi ve kalkınma amaçlarıyla polemiğe girmeye çalışması, Tercüman'ın, Kutlu yoldaşın AKEL Kongresinde yaptığı, TKP'nin Kıbrıs sorununun çözüm yoluna ilişkin önerilerini dile getiren konuşmasını çarpıtmaya uğraşması bunun kanıtlarıdır.

Düşmanın antikomünizmi yalnızca kendi seçtiği alanda yürütmekle yetinemez duruma gelmesi, bizim seçtiğimiz alanda da dövüşe zorlanması onun için çok önemli bir zayıflıktır. Onun bu zayıflığı gidermesinin yolu da yoktur. Yoktur, çünkü TKP şimdi Ulusal Konferans'dan aldığı güçle halkın bütün davalarının daha kararlı, daha etkili bir savunucusu, Marksizm-Leninizmin daha somut bir ajitatör ve propagandacısı olarak mücadele alanındadır.

İnsan hakları ve...

Başı sayfa 12'de

götürerek işkenceden geçirdiler. Evler yağmalanıyor, köylüler doğup büyüdükleri, ekip biçtikleri topraklardan "sürülmekle" tehdit ediliyor. Binbaşı Aytekin adındaki bir subay, CHP eski Mardin milletvekili Ahmet Türk'e, "seni çırılçıplak soyup köy köy gezdiririm" diyor. Köyü basan bir teğmen ise köylülere, "elimdeki vur emrini uygulayıp 'kaçarken vuruldu' gibi gösterir, hepinizi öldürürüm" diye gözdağı veriyor. Köylerde aşiretler fişleniyor, yurttaşların kimlikleri ellerinden alınıyor, tarlasında çalışmaya gidecek olan köylüler bile askeri yetkililerden özel izin almak zorundalar. Köy korucuları adeta cinayet işlemeye teşvik ediliyor, bunlar eliyle kan davaları alevlendiriliyor.

İşte Türkiye'de insan haklarının nasıl "korunup gözetildiğinin" yeni, somut örnekleri! Evren-Özal rejiminde insan hakları emniyet müdürlüklerinde işkence tezgahlarına yatırılmakta, cezaevlerinde ölüm tecritlerine kapatılmakta, Türkiye Kürdistanı'nda kurşuna dizilmektedir.

Bu duruma son vermek için ülkemiz Evren-Özal yönetiminin elinden kurtarılmalı, diktatörlüğün sırtını dayadığı 1982 Anayasası değiştirilmelidir. TKP, Barış ve Ulusal Demokrasi alternatif programında, belirtildiği gibi İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nde yeralan tüm hak ve özgürlükleri güvence altına alan yeni demokratik bir anayasa yapılmalıdır.

Tercüman halkımızdan neyi gizlemeye çalışıyor?

Başı sayfa 2'de

olmalıdır. Böyle bir sistem, garantörler içinde yer alsın, almasın, hiçbir ülkenin Kıbrıs'a ya da Türk ve Rum toplumlarına karşı kuvvet kullanılmasına olanak tanımaz.

Diyorlar ki, "TKP, Türkiye Kıbrıs'a karışmasın diyor". Türkiye Kıbrıs sorununda taraftır. Türkiye'nin katkısı olmadan Kıbrıs sorunu çözülemez. TKP, Türkiye'nin Kıbrıs Türk toplumunun **içişlerine** karışmaması gerektiği görüşündedir. Çünkü bu karışma aracılığıyla Türkiye'deki rejim, bu toplum içindeki gelişmeleri kendi bencil çıkarlarına göre düzenlemeye kalkışıyor. Kıbrıs'ın kuzeyindeki ekonomiyi emperyalizme peşkeş çekiyor. Burada yapılan üslerle ABD'ye askersel olanaklar sağlıyor. En önemlisi, bu karışma aracılığıyla Kıbrıslı Türklerin kendi yazgılarını belirlemelerini engelliyor.

Bütün bu karalamaların yarattığı toz duman arasında Tercüman gazetesi halkımızdan neyi gizlemeye çalışıyor? Şunu: Kıbrıs sorununun kalıcı, Türk-Rum tüm Kıbrıslılar tarafından kabul edilebilir, sağlam garantilere dayalı ve bölgeye güven verici bir biçimde çözülmesi, Türkiye'nin çıkarınadır. TKP'nin savunduğu ve emperyalizmin; işbirlikçilerinin önlemeye çalıştığı budur!

Fransız öğrencilerinin başarısı

Başı sayfa 4'de

İşte bundan sonradır ki, Chirac hükümeti yasa tasarısını geri aldı. Öğrencilerin haklı ve örgütlü, disiplinli eylemi gerici hükümete bir adım geri attırdı.

Ama, bir başarı elde edilmesiyle yığınların aktifliği sönüp gitmedi. Tasarının geri çekilmesinden sonra da, ülke çapındaki ikinci miting yine Paris'te 500 bini aşkın yüksek okul ve lise öğrencisinin ve emekçilerin katılımıyla, eğitim sisteminin demokratikleştirilmesi istemiyle ve hükümetle polisin zorbalığını protesto amacıyla yapıldı.

Fransa'daki öğrenci eylemleri, yığın eylemleri konusunda pek çok şeyi yeniden hatırlattı: Öğrencilerin tüm ülke çapında örgütlü olmaları, koordine ve planlı eylem yürütmeleri eylemin ses getirmesindeki en önemli faktörlerden birisi oldu. Bu öğrenci eylemi, sınırlı istemlerin, bir kere yığınları harekete geçirdikten sonra, daha kapsamlı istemlere büyüyebileceğini gösterdi. Varlıklı aile çocukları için elverişli, Amerikan tipi bir üniversite sistemi kurmayı amaçlayan tasarıya tepki, eylemler sırasında "eşitsizliğe hayır" belgisinde dile geldi ve gerici Chirac hükümetini gerileten politik bir başarıya dönüştü. Tasarının geri çekilmesi, hak koparmada ya da varolan hakları korumada en etkili yöntemin örgütlü, amacı belirgin yığınsal eylemler olduğunu kanıtladı.

Öğrencilerin davasını işçi sınıfı bütün ağırlığıyla destekledi. FKP, daha tasarının meclise getirilmesinden itibaren, bu tasarıya karşı çıktı. Yapılan eylemlere partinin en üst düzeydeki yöneticileri katıldı. Sendikalar eylemleri sürekli olarak, dayanışma grevleriyle, mitinglere katılarak ve gereğinde politik tavır koyarak desteklediler. Öğrencilerin bu haklı eylemini, kiliseye varıncaya kadar geniş çevreler de destekledi.

Egemen çevreler, öğrencilerin haklı eylemlerini hem polis terörüyle hem de öğrencilerin arasına sızdırılan provakatörlerin yaptıkları terör eylemleriyle bozup dağıtmaya çalıştılar. Polis bir öğrenciyi öldürdü. Ama, mitinglerde, başta miting görevlileri olmak üzere, öğrenci yığınının, dükkanlara saldırmaya yeltenenleri, özel otomobilleri tahrip edenleri engellemek için ellerinden geleni yaptıkları ve bu tür kışkırtmaların öğrenci yığınınca onaylanmadığı görüldü.

Fransa'da, kuşkusuz ki, Chirac hükümetinin kazanılmış hakları geri alma politikası sona ermedi. Ama öğrenci eylemleri, hükümetin gerici dönüşümlerinin birbirini izlediği, terörün tırmandırıldığı bir ortamda da haklarını korumanın en etkili yolunun yığın eylemleri olduğunu gösterdi.

ATILIM 15 Günlük Gazete. Herausgeber: Ermis Verlag. Satz/Dizgi, Umbruch/Tertip, Druck/Baskı: Eigene Herstellung. İsteme Adresi: Postfach 101016, 4300 Essen 1. Ödeme: Ermis Verlag, Stadtsparkasse Essen, BLZ 36050105, Knt. Nr. 712703, Fiyatı:1DM. Abone:1 yıllık 48DM

İrtica tartışması neyin tartışması?

● Ahmet AKYÜZ

Gelmiş geçmiş tüm Cumhuriyet kuşakları irticayı daima ilerlemenin önünde bir engel, demokrasiye ve milli bağımsızlığa karşı bir düşman olarak gördüler. Bazen bu, cehalete itilmiş milyonlarca insanın dine olan bağlılığı karşısında, onları çoğu zaman halkla karşıkarşıya getiren bir öfkeye dönüştü. Bütün bunlar Osmanlı saltanatı ve hilafet düzeninden Cumhuriyete geçiş sürecinde anlaşılır tepkilerdi. Ülke, teokratik karanlıktan, cumhuriyetin laik aydınlığına sıçrıyordu.

Ama şimdi ne oluyor? Cumhuriyetin ilk yıllarında kurulmuş olan temel kurumları ve bu kurumları doğuran CHP'sini bir darbeyle dağıtanlar, irtica üzerine gürültü koparıyorlar. 12 Eylül darbecileri ve onların başı Evren, irticayı neye karşı tehlike sayıyor? Şimdi Cumhuriyetin ve Milli Kurtuluş Savaşının kazanımlarını, baskı ve zorbalığa karşı savunanlar işte bu soruyu soruyor.

Ülkede gerçekten, özellikle son altı yıl boyunca yaratılan sosyal, kültürel, ahlaksal yıkım ortamında, dine giderek tarikatlara sığınma eğilimleri gözle görülür bir hal almıştır. Toplumun ve çocuklarının geleceğinden kaygı duyan bu insanları, uygar toplumlara özgü sınıf mücadelesinde yeralmak, ahlaksal yıkımın başlıca sebebi olan işsizliğe karşı grevlerle, pahalılığa karşı mitinglerle, utanç verici pornografik yayınlara karşı haysiyetli ve hür bir basın için mücadele etmek yerine, Süleymancı, Ticani, Nurcu ve benzeri tarikatların kucağına atan başlıca sebep nedir? İrtica tehlikesinden dem vuranlar, tam altı yıldan bu yana Pandora'nın kutusunu açtılar. Şimdi ise ortaya dökülen "kötülüklerin" korkusuyla avaz avaz bağırıyorlar.

Üstelik bu gürültü halk kitlelerinin aydınlanmadan karanlığa doğru gitmesinden duyulan korkuyu yansıtmıyor. Evrenlerin korkusu; şu dünyada sarılacak dikili ağacı olmayan, bu nedenle saf, temiz duygularla üç-beş tarikat şefine sarılanların, her geçen gün daha fazla uğradıkları felaketlerden en başta "şeytan" diye andıkları, Amerikan emperyalizminin, siyonizmin ve bunların dümen suyunda yuvarlanan sahte "müslüman" Özalların sorumlu olduğunu anlamalarından duyulan korkudur. O nedenledir ki, bu çevreler memleketin ekonomisini planlıyan DPT'deki mürtecileri "delidir" diye aklamaya çalışırken, Milli Görüş Teşkilatı Genel Sekreterini sınır kapısında tutukluyorlar.

Biz komünistler, bazılarının yaptığı gibi halkın önüne çıktığımızda söze "Allah"la başlamayı, bu halka karşı bir ikiyüzlülük saydık ve sayacağız. Biz, din karşısındaki tutumumuzu hiç kimseden saklamadık, saklamayacağız. Fakat nerede sözde Atatürkçülük adına, laisizm adına, dindar kitlelerin bugünkü rejime karşı öfkesini şarlatanca bastırma yeltenişi ortaya çıkarsa, biz onun maskesini alaşağı etmekle tereddüt etmeyeceğiz.

Atatürkçülük taslayanlara hatırlatmak gerekir: Mustafa Kemal, İngiliz muhibbi Vahdettin'e karşı, milli kurtuluşçu müftülerle omuzomuza Cumhuriyeti kurdu.

İnsan hakları ve Türkiye gerçeği

Başbakan Turgut Özal 10 Aralık İnsan Hakları Günü nedeniyle BM Türk Derneği' ne gönderdiği mesajda, "kamuoyu, basın, ve bütün müesseseleri ile ülkede insan haklarının korunmasına özen gösterildiğini" öne sürdü. Halbuki, kısa süre önce "hapisanelerde düşüncelerinden ötürü mahkum edilmiş hiç kimsenin bulunmadığı" yolunda açıklamada bulunan Özal'a, aralarında milletvekili, bilim adamı, gazeteci ve yazarların bulunduğu 109 aydın ortak bir metin yayınlayarak gerekli cevabı vermişler, şunu demişlerdi: "Bu beyanların aksine, yıllardır binlerce insan sırf düşüncelerinden ötürü görevden alınıyor, keyfi güvenlik soruşturmalarıyla işsiz bırakılıyor, gözaltına alınıyor, tutuklanıyor, mahkum oluyor ve yurttaşlık hakkından yoksun bırakılıyor."

Başbakan Özal ülkemizde "insan haklarının korunmasına özen gösterildiğini", nasıl oluyor da öne sürebiliyor?

Cezaevlerinde, emniyet müdürlükleri ve karakollarda, baskı, eziyet, işkence ve cinayetler sürüyor. SHP milletvekili Fikri Sağlar tarafından meclis gündemine getirilen 253 kişilik kayıplar listesinde, yalnızca 1986 yılında işkencede öldürülenlerin sayısı 11 olarak belirtiliyor. Eylül ayı sonunda Ankara'da gözaltına alınan Filistinli öğrenci Muhammed Hilmi Musa'nın işkenceyle öldürülmesiyle bu sayı 12'ye ulaşmış bulunuyor.

Mersin, Adana ve Bartın Kapalı cezaevlerinde bulunan tutuklu ve mahkumlar, Kasım ayı içinde açlık grevine giderek, su, yiyecek gibi hayati önemdeki ihtiyaçlarını bile karşılayamadıklarını açıkladılar.

İnsanların yaşama hakkını savundukları için Barış Derneği yönetici ve üyeleri, işçi haklarını savundukları için DİSK yöneticileri hakkındaki davalar sürüyor. Bugün sırf düşüncelerini dile getirdikleri için 27 siyasi yayın organının sorumlu müdürleri hakkında verilen hapis cezaları toplamı üç binlerle ifade ediliyor. Onlarca gazeteci zindanlardadır. Son bir örnek, Cumhuriyet gazetesi yazarı Cüneyt Arcayürek, "12 Eylül'e 5 Kala" yazı dizisinde "devlet sırrını açıkladığı" gerekçesiyle 5 yıl ağır hapis cezası istemiyle yargılanmaya başlandı.

Kasım ayı sonundan bu yana Türkiye Kürdistanı'nda sorgusuz-sualsiz, "terörist" oldukları gerekçesiyle vurulan köylülerin sayısı 16'yı buluyor.

Ekim ayı ortalarından bu yana Mardin' in İdil, Nusaybin, Cizre ve Derik ilçeleri askeri birliklerin işgali altındadır. Her köyden bir eve karakol kuran askeri birlikler, çok sayıda köylüyü gözaltına alıp Diyarbakır'a

Arkası 11. sayfada

KUTLU YOLDAŞA VE DOSTLARA ATILIM ARACILIĞIYLA

M.Sönmez/İsveç

Yeni yılın kapımızı çalmaya hazırlandığı şu günlerde, acının coşkuyla karıştığı şu günlerde, yeni yıla nasıl gireceğimizi düşünüyordum.

Çözümü beklenen sorunları, acıları, ağıtları, hasreti; sonra, günü yaklaşan mahkumları, içerde direnenleri, dışarda savaşanları, babasından anasından ayrı düşürülmüş, yavruları ve yurdundan sürülmüş binlerce insanı düşünüyordum. Yılbaşını nasıl karşılayacaklar? Sorunları çözülecek mi?

Yeni bir yıla girerken kimler milyonları ağlatıp, milyonlarla eğlenecekti? ve benim gibilerinin, kimi vardı ki şu yaban ellerde? Biz sürgünlerin nesi var ki? Bizler sevdiklerimizden, yurdumuzdan uzak yaşarken, bizi sevindirecek hediye ne olabilir ki, diye düşünüyordum. İşte böyle düşündüğüm günlerde bana öyle bir hediye sunuldu ki, kimse alamazdı bu hediyeyi... Neydi bu?

Hiçbir hediye beni böylesine coşturup gençleştiremezdi. Bizlere, sürgünde yaşayan bir ailenin evlatlarına sunulan, kimsenin satın alamayacağı bu hediye, Haydar Kutlu'nun başkanlığında ülkemizde parti konferansının başarıyla gerçekleştirilmesiydi. Bu konferansın hiç fire vermeden sonuçlanmasıydı. İşte bizim hediyemiz, beni yeni yıla çoşkuyla, sevinçle hazırlayan, ağlayan yüreğimi güldüren bu haberdi.

Evet Kutlu yoldaş...Sana buradan seslenmek istiyorum. Korkunun, dehşetin, yılgınlığın, güvensizliğin kol gezdiği, yıllar yılı adımıza iftiraların atıldığı, aleyhimize kanunların yazılıp çizildiği ve burjuva mahkemelerinin kararlarının boynumuza asıldığı ülkemizde, bizlere sunduğun bu hediyeyi, ömrümün en sevinçli hediyesi olarak kabul ediyorum. Konferansı selamlama mesajı ile beni sevindirdiğin için, sana sabır ve büyük sorumluluklar taşıyan görevinde üstün başarılar ve uzun ömürler diliyorum. Sana çalışma arkadaşlarına, partiyi canıyla, başıyla düşmana karşı korumak için, güçlendirmek için çalışan her yurttaşı en sıcak duygularımla selamlamak, başarılar dilemek istiyorum. Çünkü bizler çok aldatılıp, çok ezildik, umut bağlayacağımız hiçbir yer kalmadı. Geleceğimiz tehlike altında. Sana ve partine güveniyorum. Ve bu güven dolu, temiz duygularımla, nasırlı ellerimle ellerinden tutup, ben de girmek istiyorum, seninle bu kapısı zor açılan kaleye... Girip bu kaleden savaşmaya... Selam ve sevgilerimle...